

NEVARNA KRATKOVIDNOST

Mnoga podjetja v celjskem okraju so se lepo uveljavila tudi na mednarodnem tržišču, kamor pa vodi pot samo z rastočo kakovostjo izdelkov. Čeprav kažejo podatki, da je izvoz in uvoz v našem okraju trenutno še v blagem in umirjenem sorazmerju, je vendar nagib navzdol opaziti zlasti v premogovni, kovinski, papirni in živilski industriji, medtem ko so skoraj za 10 odstotkov presegli letno povprečje v barvni metalurgiji in usnjarski industriji.

Ne bi posebej govorili o tem, če ne bi v nekaterih delovnih kolektivih opazili prav nevarno kratkovidnost. Trenutne proizvodne težave in ugodna konjunktura na domačem tržišču zaradi premajhne nasičenosti z nekaterimi proizvodi vabljivo zavajata ljudi in ponekod celo odgovorne organe. Marsikje skušajo trenutne težave opravičevati prav s tem, da je razlog za to v izvozu, kamor »morajo« izvažati večkrat pod slabšimi pogoji, kakor bi jih imeli doma, kjer bi lahko izdatno zaslužili. Trenutno morda to drži, vsaj v nekaterih primerih. Toda kam bi prišel delovni kolektiv, če bi se usmeril samo na notranji trg, zaustavil zunanje tržišče? Lahko si mislimo, kako bi v kratkem času zastokal v brezizhodnem krogu težav.

Prav gotovo drži, da si je treba utirati pot v mednarodno blagovno izmenjavo, kar pa terja dosti več truda doslednosti in odkrivanja notranjih doslej še skritih virov. Domače tržišče pa tudi ne bo več dolgo popustljivo do kakovosti, ker se naglo bliža čas, ko bo dovolj založeno. Kolektiv, ki se izmika prizadevanjem za izvoz in skuša trenutno reševati problematiko osebnih dohodkov, skladov in podobnega v podjetju na račun trenutnega ugodnejšega položaja doma, se bo kaj hitro znašel v položaju mačka, ki lovi sebe za rep. Edina pot, ki je dejansko zanimiva, je dosledna in vztrajna bitka za kakovost proizvodnje. Tega bi se morali zavedati in slehernem delovnem kolektivu, pa če je še tako majhen. Gospodarstvo ne sme biti kratkovidno. Terja ustrezno previdnost saj imajo spodrsrljaji lahko daljnosežne posledice. Trenutne ugodnosti na domačem tržišču v primerjavi s težavami, ki nastopajo z uveljavljanjem zunaj, so resnično za marsikogar mamljiva vaba, ki pa se lahko hitro prelevi v past. Tudi o teh problemih bodo verjetno že prihodnji teden spregovorili na posvetovanju s predsedniki delavskih svetov, ki so jih delovni kolektivi pred kratkim izvolili.

R. L.

VČERAJ SEJA BREŽIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Včeraj je v bila Brežicah seja občinske skupščine. Na seji so odborniki razpravljali o poročilu sanitarne in kmetijske inšpekcije in o problematiki socialnega zavarovanja v občini. Po razpravi so sprejeli med drugim tudi odloke o dohodnini v stalnem znesku, o organizaciji osnovnih šol, ter odločbe o prevzemu ustanovitelskih pravic nad Posavskim muzejem v Brežicah, ter rebalans družbenega plana in proračuna občine Brežice za tekoče leto.

B.

MANIFESTACIJA BRATSTVA-ENOTNOSTI

Celje je bilo tri dni gostitelj več kot 450 mladih ljudi, udeležencev jubilejnih X. iger »Bratstva in enotnosti«. Prišli so iz Zrenjanina, Vinkovcev in Tuzle, da bi se skupaj s Celjani pomerili v košarki, rokometu, odbojki streljanju, plavanju in atletiki. Mladi so prišli v Celje tudi zato, da bi se spoznali, zblížali med seboj in da bi tako poglobili bratstvo in enotnost naših narodov in mladine.

Po svečani otvoritvi iger, ki je bila v petek zjutraj na Trgu petega kongresa, so mladi tekmovalci odšli na posamezna igrišča, kjer so se pričela tekmovalna. Tekmovanja so trajala do nedelje, ko so se na atletskem stadionu »Kladivarja« pomerili med seboj atleti.

Razen športnih srečanj je bilo v tem času tudi več kulturnih manifestacij. V petek popoldne so v Narodnem do-

mu odprli razstavo del mladih umetnikov iz vseh štirih mest, zvečer pa je bil mladinski ples. V soboto zvečer je bila v Narodnem domu akademija, na kateri so nastopili mladi umetniki iz vseh štirih mest.

V nedeljo so po končanem tekmovalju odšli vsi tekmovalci v Velenje, kjer so si ogledali mesto ter se kopali v Velenjskem jezeru. Zvečer pa je bila na trgu petega kongresa v Celju

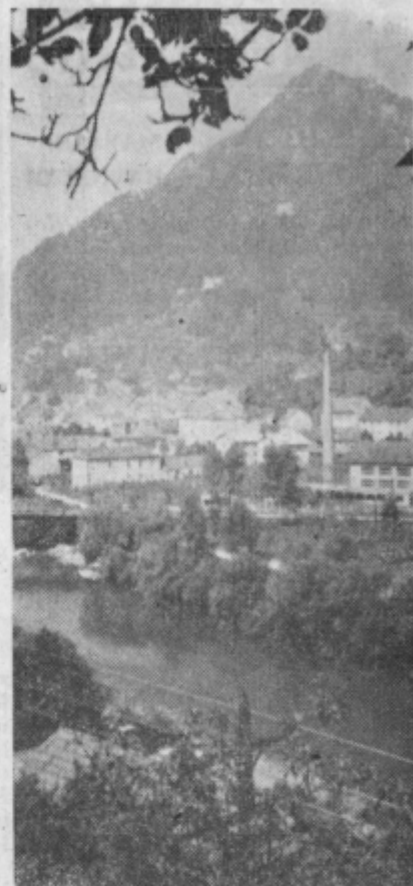
svečana podelitev pokalov in zaključek iger. Prvo mesto so zasedli mladinci Zrenjanina, drugi so bili Celjani, tretji mladinci iz Tuzle in četrti mladinci iz Vinkovcev.

Če ocenjujemo igre, moramo ugotoviti, da so kot celota zelo dobro uspele ter da so potekale brez večjih zastojev, za kar zaslužijo organizatorji vse priznanje.

L. S.

2. JULIJ PRAZNIK LAŠKE OBČINE

V spomin na prvi oborožen napad partizanov 2. julija 1942 na rudnik, direkcijo, rudniški konzum ter skladišča streliva rudnika Laško, praznujejo občani občine Laško občinski praznik. Svoj praznik bodo Laščani praznovali letos že desetič. Za letošnje praznovanje so pripravili dokaj obširen in bogat kulturni program pri katerem bodo sodelovala domala vsa kulturna, športna in gasilska društva. Pri izvedbi programa bodo sodelovala tudi ostala društva in politične družbene organizacije ter šolska mladina. Praznovanje bo od 28. junija do 5. julija in se bo odvijalo v petih pomembnejših središčih občine.

V Radečah bodo izvedli občinsko prvenstvo v atletiki, v rokometu, nogometu, kegljanju, šahu in košarki.

Namiznoteniški turnir bodo organizirali v Židanem mostu, medtem ko bo Huda jama prizorišče glavne proslave v počastitev dneva rudarjev. Rudarji bodo 3. julija zjutraj priredili motorizirano povorko, ki bo krenila iz Rimskih Toplic, skozi Laško v Hudo jamo. Tu bo v dvorani sindikalnega doma rudnika svečana akademija.

(Nadaljevanje na 2. strani)

OD 25. VI. DO 5. VII. 1964

Dež pričakujemo okrog 27. junija, 2. julija in med 6. in 7. julijem. V ostalem lepo vreme, vendar včasih krajevne nevihte.

V DANASNJI STEVILKI:

- V. Črešnik: Ne jutri, že danes lepše življenje
- S konference ZK v krški občini
- Odmevi z zadnje seje celjske občinske skupščine
- Homatije v turistični Meki
- Razgovor s petimi odličnjaki
- Izboljšati zdravstveno varstvo
- Dramatični doživljaji pilota Pukla
- Začetek ciklusa: Sarajevski atentat

V PRIHODNJI STEVILKI:

- Beseda občanov
- Stevilka bo posvečena dnevu borca in prazniku laške občine

CELJE, 26. JUNIJA 1964

Št. 25 CENA 20 Leto XVI

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-25.
Tekoči račun: 605-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Inozemstvo 2400.

Po poročilih iz Bonna je afera Heje vse bolj zapletena in je ne bo mogoče brez hrupa odpraviti. Nekdanji admiral, poslanec vladne stranke, pooblaščenec in kontrolor Zahodnonemškega parlamenta za armadna vprašanja Helmuth Guido Heje resno opozarja Nemce na nevarnost, ki raste v nemški armadi. Vzgoja kadrov, pravi Heje, je tako nečloveška, da so vojaki zaradi surovega drila nesposobni presojudati, kaj je prav in kaj ne, in le čakajo, kdaj se bodo lahko (v smislu revašizma) maščevali nad sovražnikom. Kdo je sovražnik, vsi dobro vemo, vemo pa tudi, da je zahodnonemški (pruski) dril ostal, kakršen je bil, ali pa je nemara še slabši. Heje opozarja, da se utegne Bundeswehr spremeniti v armado, kakršne si Nemci niso želeli, saj očitno teži k temu, da bi postala država v državi. Parlament ni mogel razpravljati o tej zadevi tako, kot je želel Heje. Heje je imel široka pooblastila, dostop do vseh vojaških prostorov in dokumentov in je sam pregledal 5.400 prošelj in pritožb, toda o vsem tem parlament ni zvedel ničesar. Nekateri oficirji so se celo upirali, da bi dali Heju kakršnakoli pojasnila. Stari admiral se je zato zatekel po pomoč k reviji Quick in v njej objavil vse, česar ni mogel povedati v parlamentu. Sledila je afera. Preiskave, demanti s strani vlade, grožnje, končno pa obljube, da bo vlada uvedla preiskavo; obljube so seveda sledile šele po jasnih demonstracijah študentov na fakultetah. Toda afera Heje ni osamljena. Prav te dni so namreč vzeli mandant ministru za begunce Krügerju, ministru za obrambo Straussu in ministru za promet Seebönu. V deželi ekonomskega čudeža nekaj močno smrdi.

Stalne zmage Patet Laa in Viet Konga ogrožajo celotno politično in vojaško strukturo, ki so jo ZDA zgradile na tem delu sveta. Zato so washingtonski politični strategji sklenili, da morajo biti ZDA popolnoma pripravljene, da začno boj z lastnimi silami. V Washingtonu so uradno poudarili, da sta Laos in Južni Vietnam zanje prav tako važna, kot zahodni Berlin. Admiral Felt, poveljnik na Pacifiku, je napovedal, da ZDA lahko tvegajo »popolno vojno v Aziji«. Vojaki so dobili ukaz, da morajo biti vsestransko pripravljeni na neposreden spopad s Kitajsko. Takšen vojni politični pritisk bi naj zmanjšal kitajski vpliv. Svetovno mnenje v tem sporu ni na strani ZDA. Kitajska pa, kakor da ne vidi, kaj pripravljajo ZDA. Moč Kitajske je v paroli, da Amerikanci nimajo kaj iskati v Aziji in da naj azijski narodi sami odločijo, pod kakšnim sistemom želijo živeti. Kitajska vztraja na konferenci 14. držav, hoče mirno rešitev, kajti tako so njene pozicije močnejše. Tega pa Washington ne želi, ker ve, da bi se vse konference končale v škodo ZDA. Zato je »razdobje oklevanja« končano in svet se spet nahaja pred zelo težko preizkušnjo.

SLEDNJIČ BODO ŽRTVE TABORIŠČ DOBILE ODŠKODNINO

Zvezni izvršni svet je pred časom sprejel uredbo o dajanju nadomestila ošebam, nad katerimi so vršili eksperimente v nacističnih taboriščih.

Pravico do odškodnine imajo vsi, ki so 25. aprila 1961. leta bili jugoslovanski državljani, a so na njih v koncentracijskih taboriščih vršili vivoteksperimente in je to vplivalo na njihove delovne sposobnosti ter zdravstveno stanje. Višina odškodnine bo odvisna prav od stopnje zmanjšane delazmožnosti ter slabega zdravstvenega stanja.

Koristnike te odškodnine razvršča zakon v pet skupin po težji posledici.

Postopek, s katerim si bodo oškodovanci lahko zagotovili odškodnino, mora sprožiti prizadeti. Zadnji rok pa je 31. avgust. Posebno pravico zahtevka po odškodnini pa imajo tudi zakonski drug, zakonski otroci, posvojenci in starši umrlega, ki je imel pravico do odškodnine.

VEČ POZORNOSTI UPRAVLJANJU NAGRAJEVANJU IN SKRBI ZA KADRE

Na predkongresni konferenci zveze komunistov krške komunice so delegati skrbno osvetlili vlogo ZK pri upravljanju delavskega samoupravljanja, pri delitvi dohodka, ki po oceni konference ni vselej odraz teženj in interesov proizvajalcev ter načrtno reševanje kadrovske problematike.

Ob današnji izredno odkriti in konkretni ter pogumni razpravi o uveljavljanju občanov v samoupravnih organih, vzgoji kadrov, problemih borbe, šolski vzgoji ter o problemih v kmetijstvu, je s tem predkongresna konferenca posvetila osrednjo točko delujočemu človeku, občanu in samoupravljalcu.

Komunisti so v razpravi o družbenem, predvsem pa delavskem samoupravljanju, izluščili ugotovitve, da je odločanje v mnogih gospodarskih organizacijah še vedno domena vodilnih ljudi v upravi ali kolegijih. Javnost dela samoupravnih organov je še vedno precej omejena in ne zagotavlja dobre obve-

ščenosti članov delovnih kolektivov o odločitvah teh organov. Člani delavskih svetov ne dajejo pojasnil ostalim članom kolektiva o politiki in delu svetov. Delegati so poudarili, da se komunisti vse premalo zavzemajo za zmanjšanje teh pomanjkljivosti družbenega samoupravljanja.

V konkretni in odkriti razpravi so delegati analizirali in razpravljali o kadrovski politiki, ki je zelo pereča, saj je številčno stanje strokovnih kadrov v občini, tako v gospodarstvu, kot v nekaterih družbenih službah, zaskrbljujoče. V celotni občini ima visoko, višjo in srednjo izobrazbo komaj 3,2 odstotka vseh zaposlenih, torej je ta odstotek močno izpod republiškega povprečja. Razprava je pokazala, da je temu krivo tudi pomanjkanje ustreznih krivbe, ki bi skrbela za načrtno urejanje kadrovskega problema. V samem šolstvu primanjkuje na področju krške komunice za izboljšanje pouka, oziroma za ustrezen po-

Gospodarska aktivnost v celjskem okraju je ugodna. V maju je sicer industrijska proizvodnja za spoznanje zdrsnila, vendar je dinamičen plan v ravnotežju. To so ugotavljali tudi na ponedeljkovi seji izvršnega odbora OO SZDL Celje, kjer so o nekaterih gospodarskih problemih razpravljali ob pripravah za posvetovanje s predsedniki novoizvoljenih delavskih svetov, ki ga sklicujejo v prihodnjih dneh. Čeprav je povprečno stanje zadovoljivo, se ne bi smeli uspavati. Vzpodbuditi je treba vse notranje sile, da zavestno odstranjujejo pomanjkljivosti, ki ovirajo delovne procese in se ne bi smeli sprijazniti samo z objektivnimi razlogi, ki so ponekod zaradi redukcije električ-

ne energije, zaradi premajhnih količin surovin in zlasti zaradi pomanjkanja delovne sile. Vprašanje ustreznega, načrtnega in pravočasnega usposabljanja kadrov v proizvodnji vzporedno z velikimi nabami je še posebno trd oreh, ki se ga bo potreba povsod resno lotiti.

-ski

BRONKA DEMIREVA: ODLIČNA ORGANIZACIJA

V imenu pokrovitelja letošnjih desetih jubilejnih iger »Bratstva in enotnosti« Tomislava Badoninca, je udeležence pozdravila članica sekretariata CK ZMJB Bronka Demireva. Pred odhodom smo jo zaprosili, naj nam pove nekaj svojih vtisov.

»Ste prvič v Celju?«

»Da. Prvič sem obiskala vaše mesto in povedati moram, da sem zelo navdušena.«

»Kako ocenjujete take manifestacije, kot so igre Bratstva in enotnosti?«

»To je zelo lepa forma dela organizacije ZMJ. Prvič zato, ker so to srečanja na katerih je združena športna, kulturna in zabavna dejavnost mladih. Na njih se spoznavajo mladi ljudje iz raznih delov naše domovine, kar je zelo koristno pri njihovi vzgoji v socialističnem patriotizmu.«

J. Sever

UČINKOVITA SKRB

Delavski svet LIN v Nazarju je prislubnil željam staršev v kolektivu, ki imajo otroke v šolah, da jim pomaga s štipendijami. Sklenili so, da štipendirajo vse, ki so sposobni za študij brez obveze, da se vračajo v matično podjetje. Podobno bodo skušali pomagati tudi otrokom delavcev in kooperantov pri GG. Višina pomoči bo gibliva glede na življenjske razmere staršev.

»Kakšna pa je vaša ocena za letošnje srečanje v Celju?«

»Organizacija letošnjih iger je bila zelo dobra. Vse se je odvijalo po načrtu. Pa tudi kvaliteto so igre na višji ravni kot prejšnja leta, kar je razvidno tudi iz doseženih rezultatov.«

-jz.

Predkongresni prispevek – predkongresni prispevek – predkongresni prispevek – predkongresni

VLADO CRESNIK:

Ne jutri, že danes lepše življenje

Ni slučaj, da smernice za VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije v največjem delu nakazujejo razreševanje protislovij prav v delovnih organizacijah, to se pravi tam, kjer problemi nastajajo. Prav zaradi tega je prvenstvena naloga in dolžnost članov ZK, da zavzeto proučujejo, ocenjujejo in razrešujejo nastajajoče pojave in probleme — biti morajo nosilci in vzpodbudniki vsega progresivnega v delovni organizaciji. Vprašanja, kot so izkoriščenost kapacitet in v tej zvezi uvajanje druge in tretje izmene, skrajšane delovne časa, izpopolnjevanje delitvenih sistemov s posebnim poudarkom na iskanju meril dela strokovnemu in administrativnemu kadru, vsklajevanju ostalih pravil in pravilnikov z določili sprejetih statutov, so vsa, kar osnovna vprašanja in problemi vsake delovne organizacije, katerim bodo morale vse subjektivne sile, zlasti komunisti, posvetiti vso pozornost.

Nujno je, da nekoliko bliže pogledamo te probleme. Po grobih iz-

računih so v našem okraju industrijske zmogljivosti izkoriščene s 70 % (izračunano na podlagi podatkov o vgrajeni moči motorjev in potrošnji električne energije). Od vseh zaposlenih dela v prvi izmeni v našem okraju 65 %, v drugi izmeni 25 % in v tretji 12 %. Teh nekaj podatkov vsaj delno kaže stanje izkoriščenosti zmogljivosti na našem področju. Vzrokov je sicer več. Toda največkrat je glavni vzrok v pojmovanju, da je gospodarski razvoj možen samo z gradnjo novih zmogljivosti, čeprav na drugi strani prav ti podatki kažejo, da se precejšnje možnosti že ob sedanjih zmogljivostih. Lahko trdimo, da je takšen odnos do tega problema gospodarsko škodljiv, politično pa nezdržen, ker delovnim ljudem zapira perspektivo hitreje rasti življenjskega standarda oziroma takšno stanje onemogoča uspešen prehod na skrajšani delovni čas.

Da bi se to stanje hitreje začelo odpravljati, je v precejšnji meri odvisno od dobrih pravilnikov delitve osebnih dohodkov, ki so tudi

važna osnova samoupravljanja v delovnih organizacijah. Izpopolnjevanje delitvenih sistemov pa je nujno tudi zaradi nadaljnjega razvoja osebnih potrošnje, ki lahko bistveno pospeši naš celotni razvoj, saj je to eden izmed aktivnih činiteljev nadaljnje rasti proizvodnje, spreminjanje njene strukture in kvalitete ter aktiviranja notranjih rezerv v našem gospodarstvu. Vendar pa je še vedno osnovna pomanjkljivost sedanjih sistemov delitve nedoslednost, ko osebni dohodek določenemu delu zaposlenih še vedno merimo po času, in to prav tistim, ki so skoraj vsi organizatorji proizvodnega procesa. Tisti, ki bi lahko največ prispevali h kolektivnemu uspehu, so tako dostikrat ostali brez osnove in vzpodbud za taka prizadevanja. Ni potrebno poudarjati, da te slabosti povzročajo tudi deformacije v medsebojnih odnosih, saj so v takšnem nedoslednem sistemu nagrajevanja tudi korupcije brezdušnega odnosa do človeka, ko je mimo drugega pozabljen njegov standard; dalje, delodajalskega odnosa do zaposlenega in slednjič je to primitivizem v odnosu do strokovnjakov in do strokovnega dela.

Komunisti se zato morajo odločno boriti za razširitev in izpopolnitev nagrajevanja po delovnem učinku. To so ne samo zaradi ekonomskih razlogov, ne samo zaradi

materialnih interesov proizvajalca, temveč tudi zaradi nadaljnjega razvoja, poglobitve in utrditve demokratičnih, socialističnih odnosov v delovnih kolektivih, to se pravi, zaradi nadaljnje uspešne borbe proti ostankom birokratske miselnosti in birokratske prakse.

S tem v zvezi je nujno treba »modernizirati« ves splet zakonodajnih tekstov v delovnih organizacijah. Le-te je treba vskladiti s sprejetimi statuti. Ni malo delovnih organizacij, v katerih so zastareli pravilniki, oziroma pravila v direktnem nasprotju z določili statuta. Poleg tega pa obstaja nevarnost, da pozitivna izhodišča v statutih ne bodo prišla do praktične uporabe v pravilnikih in po statutu ostal le mrtva, pisana beseda.

To so samo nekatera vprašanja, katerim bodo zlasti v predkongresni dejavnosti komunisti v delovnih organizacijah morali posvetiti pozornost in jih tudi reševati. Da pa bomo ta hotenja čimprej uresničili, moramo v prvi vrsti komunisti spoznati te probleme, se vanje poglobiti ter na osnovi najboljših spoznanj pritegniti k reševanju proizvajalce, saj le tako bomo lahko še bolj učinkoviti, še bolj uspešni, le tako bomo lahko zadovoljili zahteve dosežene stopnje našega družbenega razvoja: ne jutri, že danes mora delovni človek živeti lepše.

Celjski akcijski program

Zadnja seja občinske skupščine občine Celje je bolj kot kdajkoli doslej dala poudarek skrbi za življenjski standard. Sprejet akcijski program dela delovnih organizacij, občinske

PO EFEKTIVNIH URAH NITI 42 URNI TEDEN

Celjska industrija je v prvem tromesečju letošnjega leta zaposlovala 11.558 proizvajalcev, od tega dobro tretjino žena. Kot kažejo podatki se je odliho in prililo delovne sile vsaj delno ustalilo, kajti v tem obdobju znaša fluktuacija 12,3 odstotke, prva zaposlitev nekaj nad 1 odstotek, naravni odliv okrog 2 odstotka, medtem ko sezonska zaposlitev ni onesla bistvenih sprememb.

Zanimiva je ugotovitev, da je v tem obdobju delalo 97,2 % zaposlenih in to v eni izmed 58,6 odstotkov, v dveh izmed 20,1 odstotka in v treh izmed 21,5 odstotka. Prav skozni te podatke se otipljivo približamo rezervoam, ki so skrite v slabi izkoriščenosti osnovnih sredstev v drugi in tretji izmedni. Tako imamo v celjski občini podjetja, kjer so delali le v eni izmed (Zlatarna in obe opekarni) ter podjetja, kjer so vsaj delno uvedli že drugo izmeno (Etol, Vroica, Celjski tisk).

Zaskrbljujoča pa je ugotovitev, da sodeč po efektivnih opravljenih urah lahko govorimo v celjski občini o tem, da so že zdavnaj uveli 42-urni delovni teden. Tromesečno povprečje dejanskih rednih ur na enega zaposlenega znaša okrog 175 mesečno. Torej, kar za 9 ur manj kot sedemurni zaposlitev. Res je, da sta v Celju že dve podjetji s sedem in pol urno delovno zaposlitvijo in da del teh neopravljenih ur odpade na letni dopust, boleznine do 30 dni in nad, za neplačane izostanke, državne praznike in prekinitev dela, vendar pa kaže, da so prav v pogledu zdravstvene preprečitve doslej še premalo storili. Okrog 600 tisoč delovnih ur, ali 8,5 odstotke vseh porabljenih ur šamo za boleznine, je vendar zelo visoka številka. Pri tem pa je omembe vredno da so pri tako nizkem številu efektivnih ur opravili kar okrog 224 tisoč nadur v prvem tromesečju.

Ni odveč, če trdimo, da pri tako slabo izkoriščenem časovnem fondu ni ravno najboljša stanje pri osebnih dohodkih.

V letošnjem letu je močno opazen porast zaposlenih z več kot 25 tisoč dinarjev osebnih dohodkov, kljub temu pa še vedno 938 proizvajalcev prejea manj kot 25.000 dinarjev.

Pri povprečju osebnih dohodkov prednjači Etol, sledi mu Zlatarna, tovarna emajlirane posode, Cinkarna, železarna itd. Na zadnjem mestu pa so Toper, opekarna v Ljubčini in Metka. Razpon je skorajda enkratni. Ni vzpodbuden, posebej še, če vemo, da prav Toper in Metka kažeta v letošnjem letu znatno zvišanje osebnih dohodkov.

Klančnik

skupščine in družbeno političnih organizacij bo uresničil smernice in sklepe 5. kongresa sindikatov in s tem želje vseh delovnih ljudi.

Akcijski program temelji predvsem na štirih temeljnih postavkah.

Tako program kot prvo postavka v ospredje vprašanje boljšega izkoriščanja delovnih sredstev. Dosedanje metode ugotavljanja delovnih zmogljivosti ne odgovarjajo najbolje, zato je vsaka delovna organizacija dolžna, da poišče najbolj ustrezne kazalce, ki bodo osnova razširjeni reprodukciji. Prav v boljšem izkoriščanju osnovnih sredstev so doslej naložene še velike neizkoriščene investicije.

Za učinkovitejšo gospodarjenje je nujno, da delovne organizacije začno z analizami lastnega položaja tako v panogi kot v okviru komune. Pri primerjavah pa je prav, če ne ostanemo le v okviru slovenskega ali jugoslovanskega območja, temveč je prav da dosežke primerjamo s sorodnimi podjetji v razvitih državah. Le na ta način lahko izenačujemo pogoje gospodarjenja.

Bistvenega pomena pa je proučevanje politike delitve dohodka, ki ne more biti več prepuščeno le vodilnemu kadru v podjetju, niti le formalno organom samoupravljanja.

Doslej organi samoupravljanja in

neposredni proizvajalci niso imeli nobenega vpliva niti možnosti, da bi vsebinsko vplivali na vprašanja enostavnosti in razširjene reprodukcije, na politiko oblikovanja cen itd. Omejitev teh organov na delitev dohodka zavira tvornost neposrednih proizvajalcev. Le-ta pa bo pri novih naložbah bistveni element, kajti odgovornost za stanje kupne moči, za bodoči razvoj materialne baze, zlasti še sedaj ko bodo gospodarske organizacije razpolagale z več sredstvi, je stvar vseh delovnih ljudi.

Kot četrta temeljna naloga pa je občutljivo vprašanje delitve po delu. Ustaljena praksa kaže, da imamo v mnogih podjetjih še vedno mezdne odnose. Osnovna ugotovitev pa kaže da delitev po delu velja le za fizična dela, umska dela pa nagrajujemo po času. Jasno je torej, da moramo tovrstno protustavno delitev čimprej spremeniti ter postaviti delitev na osnovno odvisnosti od uspehov dela posameznika in podjetja kot celote.

Razumljivo je, da bo akcijski program zaživel le, če bodo družbeno politične organizacije v dovoljni meri mobilizirale vse delovne ljudi ter jih z nenehnim izobraževanjem postavile v vlogo, ko bodo sami zavestno kreirali svoje današnje in jutrišnje materialne pogoje ter s tem v zvezi tudi odnose.

Prerez štirimesečnih prizadevanj

Celjska industrija je letos pri izpolnjevanju planskih predvidevanj delno v zaostanku, saj je v prvi tretjini leta presegla le za 3,7 odstotkov dinamični plan, medtem ko so tretjino letnih predvidevanj dosegli ali presegli le v AERO, Zlatarni in Celjskem tisku. Fizični obseg proizvodnje se je v odnosu na isto razdobje lani povečal za 11,6 odstotkov.

Sele z uspehi v marcu in aprilu se je stanje delno popravilo. Januar in februar sta zaradi redukcije električne energije, kot že leta sem, bila bolj »rehični«. Najbolj je bila prizadeta predvsem štorska železarna, kateri se celo še zdaj pozna ta planska »zamuda«, saj je s 27,6 odstotka najslabša pri izpolnitvah nalog družbenega plana.

V zaostanku so torej: črna metalurgija, industrija gradbenega materiala (opekarna Ljubčna), lesna in tekstilna industrija. Nizek odstotek je opravičljiv le pri opekarni, ki je odvisna od sezonskega nihanja.

Štorska železarna je poleg omenjene redukcije toka utrpela v aprilu še okvaro transformatorja. Ti vzroki so vplivali na delno preusmeritev proizvodnje v železarni. Trenutno je kritično le stanje premalhi količin surovega železa, surovega jekla in starega železa.

V Cinkarni imajo težave predvsem glede dobave cinkovih koncentratov. V drugi polovici leta bodo dali v pogon dve novograjeni destilacijski peči, ki imata večjo zmogljivost od starih. Cena domačih koncentratov je močno porasla. Materialni stroški v Cinkarni bodo na ta račun za slabe pol milijarde večji od predvidenih.

V redu posluje in izpolnjuje obveznosti tovarna emajlirane posode. Pod predvidevanji je proizvodnja pocinkane posode, ker je cinka premalo. Poizkušali bodo z uvozom.

V tovarni tehnic so v zaostanku zaradi pomanjkanja jeklene pločevine tanjših dimenzij in kakovostnega profilnega jekla, v Žični pa bodo z novim pletilnim in tkalskim strojem v pri-

hodnjih mesecih povečali proizvodnjo.

Najboljše uspehe beležimo v kemični industriji. Tako so v AERO že koncem aprila dosegli 40 odstotkov letnih predvidevanj, kljub nenehnim težavam pri oskrbi z lepenco, pigmentnimi barvami ter določenimi vrstami papirja.

Opekarna v Ljubčini je v najbolj kritičnem položaju. S proizvodnjo opeke so pričeli šele v aprilu, pa še kmalu po začetku so morali ustaviti obratovanje zaradi montaže naprav za žganje z mazutom.

LIK »Savinja« pa se je znašlo v težavnem položaju — v navzkrižju visokih cen hrastovega žaganega lesa ter prenikskih cen lamelnega parketa kar bržčas postavlja v ospredje vprašanje rentabilnosti tega proizvoda.

Tekstilna industrija je kljub 15 odstotnemu povečanju v primerjavi z lanskim letom dokaj zadaj. Akutna bolezen je pomanjkanje preje in ponovno zvišanje cen preji. Svoj doprinos daje tudi zastarel strojni park.

Težave in problemi. Manjka surovin, manjka reprodukcijskega materiala, marsikje primanjkuje tudi strokovnega kadra. Predvsem pa lahko trdimo, da je strokovni posluž neposrednega proizvajalca še premalo razvit, kajti prav s tem bo samoupravljalac z manjšim trudom, manjšimi sredstvi, boljše organizacijo dela in s solidnim strokovnim kadrom uspešno obšel kritično obdobje ter tudi v danih pogojih proizvajal več in ceneje kot doslej.

-jk

„Kostroj“ se seli

TOVARNA »KOSTROJ« v Slovenskih Konjicah, se bo v prihodnjih tednih v celoti preselila v nove prostore, katere so zgradili v zadnjih dveh letih. Gradnja novih prostorov je bila potrebna, saj je tovarna delala do sedaj v istih prostorih, kot ob ustanovitvi pred desetimi leti, čeprav se je število zaposlenih povečalo skoraj dvajsetkrat. Tudi proizvodnja se je zelo povečala, saj so v začetku stroje le popravljali, sedaj pa mnoge že sami delajo in jih celo izvažajo v nekatere tuje države.

L. V.

V drugi polovici leta s polno proizvodnjo

Konjiško lesno industrijsko podjetje »LIP« združuje pet samostojnih obratov. Proizvodnja prvih petih mesecev je za 10 odstotkov večja od planirane. Letošnja vrednost proizvodnje bo presegla dve milijardi dinarjev.

Vse večja preusmeritev proizvodnje s polfinalnih na finalne izdelke v konjiškem lesno industrijskem podjetju je zahtevala izboljšanje tehnološkega procesa ter rekonstrukcijo skoraj vseh obratov. Podjetje združuje pet samostojnih obratov, ki proizvajajo 65 odstotkov finaliziranih proizvodov. Obrati so s svojo proizvodnjo specializirani tako, da se njihovi proizvodi že po samem tehnološkem procesu med seboj razlikujejo. Obrat v Poljčanih proizvaja otroške posteljice ter karnise, obrat v Slovenski Bistrici fino embalažo za stekleničenje ter žagan les, obrat v Oplotnici stavbeno pohištvo ter okna, v Vitanju samo okna in v Konjicah sedežno kosovno pohištvo, žagan les ter vrata. Obrata v Poljčanih in Konjicah proizvajata v glavnem samo za izvoz.

V drugi polovici leta bo rekonstrukcija skupno z nabavo strojne opreme končana. V celotno rekonstrukcijo so vložili preko 200 milijonov dinarjev. V rekonstrukcijski fazi so zgradili nov obrat kosovnega pohištva ter kotlovnico v Slovenskih Konjicah in izpopolnili tehnološki proces proizvodnje. S tem so uspeli povečati vrednost proizvodnje na dve in pol milijardi dinarjev. V prvih petih mesecih letos proizvodnja prerašča za 10 odstotkov od planirane.

PROBLEMI ENERGETIKE

Preteklo sredo je bila v prostori gospodarske zbornice seja sveta za energetiko. Clani sveta so razpravljali o rebalansiranem dinamičnem planu poslovanja energetskih podjetij v tekočem letu, realizaciji fizičnega obsega proizvodnje in poslovanja v obdobju od januarja do maja letos, analizirali kapacitete energetskih podjetij in njih izkoriščenost ter o uspehih gospodarjenja v preteklem letu po ekonomskih kazalcih.

Med razpravo so razčlenili probleme, ki vse bolj izstopajo, saj je letošnja situacija v energetiki izredno težka, težave so predvsem v pomanjkanju delovne sile v večini rudnikov. V Velenju trpi proizvodnja zaradi pomanjkanja rudarjev. Ker ni verjetno, da bi se to stanje v dolednem času izboljšalo, predvidevajo, da rudnik ne bo izpolnil planskih postavk. Z rudniško proizvodnjo so vezane termoelektrarne.

Termoelektrarna v Šošanju je v delnem remontu, termoelektrarna v Brestanici pa trpi zaradi ozkega grla pri prenosu in transformiranju električne energije na visoko napetost. Poleg tega ima izredno slabo zalogo surovin, ki jih dobavlja iz drugih republik.

Več delavcev v proizvodnji

Marsikje po svetu ljudje ne morejo delati, ker ne dobe zaposlitve. Pri nas je vedno več delovnih mest. Samo v industriji celjskega okraja se je v prvi tretjini leta na novo zaposlilo več ljudi kot lani v istem času. Lahko rečemo, da je število zaposlenih letos že za okoli 9 % večje. Vprašanje pa je, če povsod sorazmerno raste tudi proizvodnja. Le-ta je večja za 12 %, toda ne v vseh vejah gospodarstva. V povprečju torej sorazmerje še gre, toda samo v povprečju.

Vse večje probleme normalne proizvodnje predstavlja osiromašenje surovinske baze in to predvsem listavcev, ki jih že sedaj primanjkuje. Vse bolj pa izstopa tudi vprašanje strokovnega kadra. Podjetje sicer v letošnjem letu štipendira 21 štipendistov na srednjih, visokih in višjih šolah, vendar s tem ne bo moglo premestiti nastale vrzeli. Problem je še tem večji, ker podjetje v preteklem obdobju ni plansko reševalo stanovanjskih problemov, saj je letos pristopilo k reševanju tega akutnega problema z izgradnjo šestnajst stanovanj za najnujnejše potrebe. Več stanovanj bi rabilo predvsem za kadre, ki prihajajo od drugod. Kajti z ureditvijo teh vprašanj bo rešeno tudi vprašanje povečanja proizvodnje in racionalnega izkoriščanja rekonstrukcijskih dosežkov, ki se bodo odrazili pri izpopolnitvi tehnološkega procesa.

J. Sever

OSTALA JE LE MAKETA

Te dni smo se oglasili pri direktorju zdraviliško gostinskega podjetja v Rogški Slatini Stanetu Čuježu. Zanimalo nas je predvsem to, kdaj bo »turistična zlata jama« obogatila svojo arhitektonsko podobo z novitetami.

Lani smo se slednjič ojunali in se odločili, da bomo po 34 letih dobili nov hotel v Rogški Slatini. Vsi dosedanj ne ustrezajo več sodobnim zahtevam gostov. Za izdelavo idejnega

načrta smo izdali okrog 2 milijona dinarjev. Toda načrt ni prestal preizkušnje. Nov hotel bi po lanskoletnih cenitvah stal 1,1 milijarde, letos pa je vrednost gradbenih del poskočila kar za okrog 100 odstotkov in bi brez dveh milijard ne zmogli tega realizirati, — je dejal tovariš Čujež, ko je božajoče gledal maketo nerojenega hotela.

— Kakšne prednosti pa bi imel novi hotel? —

— Zmogljivost 180 postelj. Vsi prostori bi bili opremljeni s tuši in kopalnicami, kar je pri dosedanjih 1.000 posteljah v Rogški redkost. Poleg tega bi nov hotel imel kavarno, restavracijo, bar, česalnico, brivnico, cvetličarno, ekspres restavracijo. Torej lahko kar sami presodite prednosti »nerojenega deteta«.

— In kaj je pripomoglo k odklonilnemu stališču?

— Uradno, da je preobsežen in predrag objekt. Tu pa se začneja stara pesem, ki nam ni preveč všeč, kajti vemo, da bi razni novi hoteli, ki predstavljajo breme v drugih občinah, bili pri nas potrebni in dobičkanosni.

Klančnik

So dela, kjer potrebujemo dokajšnje število nekvalificiranih delavcev, toda prav teh ima celjska industrija preveč. Na sliki delavci na dvorišču Kovinotehne.

HOMATIJE

V TURISTIČNI »MEKI«

»Meko« vseh želodčnih bolnikov je že zdavnaj prevlekel čas z debelo patino. Najnovejši hotel »Slovenski dom« ima že častljivo srednjo starost, saj spada med predvojno generacijo. Čas pa hiti in kar mu ne sledi, zaostaja.

So pa še druge nevšečnosti v Rogaški Slatini. 20-letna garancija vodovodne zmožljivosti je v osmih letih zatajila. Do polovice napolnjen bazen v nedeljo, ko se tare polno izletnikov, ni vsačena zadeva.

Cesta, ki vodi mimo hotelov, je postala dirkalna steza domačih motoristov. Sportnih objektov v Rogaški ni. Delno je to »prebavljivo«, ker so turisti v Rogaški Slatini vsekar predvsem turisti »s težavami«.

Okolica Rogaške Slatine je vabljiva, manjka pa postojanka. Rodne, Janina, Irje vabijo, še vabljivejši pa bi bili, če bi z manjšimi sredstvi omogočili preureditev že nekdanjih postojank. Ostajajo pa še problemi cestne mreže — Brestovec ostaja gostom v lepem spominu, mika pa jih sodobna pot proti Kumrovcu (žal se teh udobnosti zaenkrat morajo odrekariti). Pa še pustimo junijskim gostom, da spregovore o svojih vtisih.

Obilni Dunajčan Ludvik Kohlman: Prišel sem kot turist. No, morda vam že moja obilnost pove vzrok prihoda. Abmagerungskur! (Shujševalna kura). Že več let sem hodil v Svico, letos pa sem slučajno od znanca v Gracu zvedel za Rogaško Slatino. Lepo je tukaj in zadovoljen sem s postrežbo. Čudim pa se, zakaj taka slaba propaganda o tem znamenitem zdravilišču. V

Svici sem petkratno preplačeval slabše usluge. V kopališču vodo ne menjujejo redno. Čistost mi je zelo pri srcu. Manjka dobrih plesišč — to bi šlo mojemu zdravljenu v prilog. Federika Znidaršič iz Trsta: Že sedmo leto zapored prihajam v Slatino. Pogrešam predvsem nočni klub. Ta bi sedaj ko ponoči manjka vode in ko me tuljenje motorjev po ulici gor in dol vznemirja, res prišel prav. Za usluge pa bi dejala: odlično.

Mira Skočaj: Slabo ste zadeli. Jaz sem v zdravilišču na zdravljenju. Kulturne zabave imamo dovolj. Žal pa je tako kot drugod, na en sam dan imamo po tri prireditve, vmes pa so dolgi odmori (daljši ko na televiziji).

Silva Haučiček: Prvič sem v Rogaški in sem navdušena. Moti me le to, da prav tu lahko opažam, kako različni so zdravniški kriteriji. Medtem ko od nekega prihajajo kar cele družine na »zdravljenje« žal iz naših krajev ni vseh tistih, ki bi bili potrebni zdravljenja.

Se to: kamera je tokrat opravila človekoljubno dejanje v svojstvu poravnalnega sveta. Silva je dejala, da sta z Miro bili skregani, da pa je sedaj vse v redu — kar je potrdil obojestranski topel smehljaj.

Sprehod po dolgi ulici, ob kateri te pozdravljajo »starinski« hoteli, nas je prepričal, da je tisto »o vajah za dirke« res. Komaj sem jo odnese! smelemu pritiskovalcu na plin. Bržčas se je hudoval na nerodnega dvonožca. In kar sočustvoval sem z gosti, saj je okrog 350 hotelskih ležišč iz-

postavljenih direktnim »akustičnim motnjam«.

Pot nas je vodila v »Slovenski dom«, kjer je sedež uprave zdravilišča gostinskega podjetja, z več kot deseti hoteli. Tajnik zdraviliškega sveta Lojze Metelko nas je le še bolj prepričal o homati-jah, ki jih, kot kaže, ne bo tako lahko spravili na pravi tir.

Res je, da je število gostov vsako leto večje. Medtem ko jih je leta 1962 bilo do srede junija 19.000, smo jih letos do tega časa imeli že preko 26.000. Zanimivo pri tem je, da je prav predsezonski čas tako bogat. Junij pa kaže doslej nezabeleženo spremembo. Več kot tretjino manj gostov kot lani v istem času. Prepričani smo, da na to vpliva 15 odstotna višja cena v sezoni. Namreč ne cena sama temveč to kar lahko nudimo za to ceno. Stevilni primeri so da gostje že vnaprej javljajo da naj storniramo rezervacije če jim ne moremo nuditi sodobnih hotelskih sob (tu so mišljeni apartmaji — jasno z vsemi sanitarijami). Mi pa imamo le nekaj apartmajev. Večina sob je brez tušev, ko-

palnic, sanitarij itd. Delno pa nam kvarji v zadnjem času ugled pomanjkanje vode — res, da je doslej to bilo le trikrat, toda za slabo čiščenje sanitarnih prostorov v nočnem času dovolj in s tem tudi upravičeno vihanje nosov gostov.

Občinska skupščina je postavila komisijo, ki naj ugotovi krivca, medtem pa nadaljujejo z novo priključitvijo na to omrežje za industrijo sadnih sokov v Mestinju. Potrebno bi bilo 80 milijonov za povečanje premera dovodnih cevi.

Lojze Libnik, direktor Zdravilišča je za zaključek še dejal: Res je, da ureditev kraja še šepa, odprto je vprašanje cest v okolico, veliko pa smo dosegli za boljšo čistočo. Vodovod je rakava rana, industrija je povečala potrošnjo in ponoči zapirati (za angleška stranišča) je že nemogoče zadeva. Da, nov hotel! Potrebujemo nekaj apartmajev, potem pa dovolj udobnih prostorov za različne goste po njihovih željah.

Klančnik

Solska vrata so se zaprla. Zadnji, ki so zapustili šole, so bili z uspehom zadovoljni, drugi pa bodo morali med počitnicami nadoknaditi zamujeno. Na splošno pa je bil uspeh maturantov na celjskih srednjih šolah zelo dober. Nekateri od njih bodo jeseni nadaljevali šolanje na višjih in visokih šolah, drugi (posebno tisti, ki ima-

ZOFKA KLEMEN — GIMNAZIJA

Stara sem 19 let, hči upokojenega kovača, stanujem v Zrečah in sem se vozila vsak dan v šolo z avtobusom.

Kot sem slišal, si maturirala z odličnim uspehom. Kakšni pa so tvoji načrti za bodočnost?

Vpisala se bom na Višjo politično šolo v Ljubljani, kjer me bo štipendiral občinska skupščina Slovenske Konjice.

L. S.

ELEKTRIFICIRANA ČRETA

Še nekaj tednov loči prebivalce Črete od velikega dogodka. Na dan bora bodo v njihovi vasi namreč prvič zagorele električne luči. Elektrifikacija vasi bo veljala 7 milijonov dinarjev, od tega bo občina prispevala dva milijona, ostalo pa bodo razdelili na sedem kmetij, ki bodo dobile elektriko. Seveda bo gradnja nekoliko cenejša, ker so kmetije odrekli vsak po 100 kubičnih metrov lesa.

Po tem sodeč bi dejal, da si bila mladinski funkcionar?

Da. Bila sem predsednik ideološke komisije na šoli in sem vodila marksiistični krožek. Razen tega pa sem tudi član ideološke komisije pri okrajnem komiteju ZMS.

Poleg vseh tvojih funkcij in študija verjetno nisi imela preveč časa za zabavo?

O da, tudi za to se je našel. Sem navdušena plesalka, rada hodim v kino, poslušam plošče, plavam, igram odbojko in hodim v hribe.

Zaupaj mi prosim, kateri so tvoji ljubljenci na filmskem platnu, na ploščah in v knjižnici?

Najbolj so mi pri srcu: na platnu Gary Cooper, od interpretov zabavne glasbe Edith Piaffe, v knjižnici pa si najraje poiščem klasike in to predvsem ruske.

jo slabe materialne pogoje) pa se bodo zaposlili. Z vsake celjske srednje šole smo poiskali enega maturanta, ki je bil z uspehom med najboljšimi na šoli ter ga prosili za kratek razgovor. Danes objavljamo odgovore štirih maturantov, prihodnjič pa bomo objavili odgovore še treh.

MARIJA GUBINA — SOLA ZA MEDICINSKE SESTRE

Stara sem 21 let, hči kmečkih staršev iz Bistrice ob Sotli. Stanovale pa sem v internatu šole.

Tudi ti si diplomirala z odličnim uspehom. Kaj nameravaš sedaj po končani šoli?

Sem štipendist celjske bolnišnice in bi se najraje takoj zaposlila, ker nimam sredstev za nadaljevanje študija. Bom pa vseeno izredno študirala na višji šoli za medicinske sestre v Ljubljani.

Slišal sem, da ste imele pri vas na šoli malo prostega časa?

Praktično ga skoraj nismo imele, ker smo bile dopoldne na praktični bolnišnici, popoldne pa smo imele pouk. Pri nas na šoli je bil namreč zelo velik poudarek na strokovnih predmetih, medtem ko so bili splošni predmeti bolj zapostavljeni.

Kakšna pa je bila tvoja glavna zabava v prostem času, kolikor si ga sploh imela?

Najraje sem plesala in to ob nedeljavah Narodnem domu ter čitala knjige.

In tvoji ljubljenci na filmskem platnu, na ploščah in v knjižnici?

Med filmskimi igralci nimam ljubljence. Od pevcev zabavne glasbe mi je najbolj pri srcu Patt Boone, berem pa najraje svetovne klasike in to predvsem Zolaja in Dostojevskega.

Lepo urejena vasica

V Savinjski dolini blizu Petrovc in tik ob cesti prvega reda Celje—Ljubljana leži vasica Drešinja vas. V tej vasi ni nobene trgovine, ne gostišča in tudi ne večjih obrtnih delavnic. Zato morda ne bi imelo smisla pisati o tej vasi ki nima niti turističnega pomena, če ne bi tujec, ki gre skozi vas, vendarle postal na nekaj pozoren. Po sredini vasi, ki je dolga približno 400 m pelje lepo urejena makadamska cesta, ki so jo vaščani sami uredili iz nekdanjega blatnega kolovoza. Uredili so si tudi električno cestno razsvetljavo. Posebno pozornost pa vzbujajo na obeh straneh ceste lepo urejene in negovane cvetlične gredice, ki so posejane z najrazličnejšim cvetjem in okrasnim grmičjem. Kjer je dovolj prostora, so med gredicami speljali tudi stezice in v senci dišečih grmov so postavili klopi. Vse te nasade že več let skrbno neguje vaška mladina — predvsem mladinci. Vsakogar, ki prispe v vas

pa ta prijeten vaški park res močno preseneti.

Vidite, zato je bilo vredno napisati teh nekaj vrstic o Drešinji vasi. Mislimo, da je dokaz, da je možno tudi vaško okolje lepo urediti — če je dovolj volje, seveda!

PIONIRJI IZ KAPELE PRIJETNO PRESENETILI

Pionirji osnovne šole v Kapelah so v nedeljo prijetno presenetili prebivalce svojega kraja. Pripravili so namreč zanimivo proslavo ob zaključku šolskega leta. Naštudirali so igrice »Bedak Pavlek«, se predstavili z nekaj dramskimi prizorčki in deklamacijami ter pokazali, da se zanimajo za celo vrsto zadev: za knjige, dramatiko, šport, streljanje itd. Kljub lepemu vremenu in nujnemu poljskemu delu je bila dvorana skoraj polna in otroci so od poslušalcev poželi velik aplavz.

MALA SVEČANOST NA OKREŠLJU

Več kot pol stoletja slabe luči, petrolejk in baterij, smrdljivih karbidov in tresk, je pred dnevi izpodrinila električna luč na Okrešlju. Planinsko društvo Celje je izpolnilo še eno dolgoletno željo. Zahvala gre seveda predvsem marljivim prostovoljcem iz celjske Cinkarne in Emajlirke.

Tej svečanosti bo v nedeljo sledila še ena. Tako bo poleg svečanosti na Okrešlju nad Logarsko dolino začela obratovati še tovarna žičnica. Morda je pomen te žičnice še toliko večji, ker v zadnjem času ni moč dobiti nosačev. Nekoč na sto-

tine kilogramov prenešene hrane in ostale opreme v potu marljivih nosačev, se bo sedaj v nekaj minutah pospelo do postojanke na Okrešlju. p. f.

MARIBORSKI PEVSKI ZBOR V KOZJEM

Pred nedavnim je krajevna organizacija socialistične zveze v Kozjem navezala stike z večjimi odbori SZDL, med drugim tudi z odborom SZDL Maribor—Center, ki je organiziral nastop moškega pevskega zbora »Bojana Keca«. Zbor je v daljšem sporedu navdušil poslušalce.

Cena kruhu

SE NE BO SPREMENILA

Pretekli teden je bilo na gospodarski zbornici v Celju posvetovanje pekov. Poudarili so, da obstaja resna nevarnost, da pride do zastoja v preskrbi s kruhom, če slučajno odpove kakšna večja peč, ker sploh ne obstajajo rezervne kapacitete. To pa se lahko zgodi, ker je povprečna iztrošenost objektov v okraju večja od 70 odstotkov, podjetja pa nimajo sredstev za investicije. Tako Rogaška Slatina nujno potrebuje novo pekarno, ker je sedanja stara že več kot 70 let in ne ustreza zahtevam potrošnikov.

Drugi problem, ki tare peke je pomanjkanje kadrov. Zaradi težkih delovnih pogojev (nočno delo, vročina ob pečenju, in nizki osebni dohodki) je fluktuacija pekov v tovarne in druga podjetja zelo velika. Ravno tako pa primanjkuje vajencev, saj jih je v celnem okraju le 22.

Rešitev za te probleme so peki videli le v povišanju ce-

POSVET O KADRIH

V torek dopoldne so v Velenju na plenumu občinskega odbora Socialistične zveze razpravljali o kadrovnih vprašanjih. Občinski odbor je s sodelovanjem psihologa izdelal anketo o dosedanjem štipendiranju ter ob rezultatih pokazal na hibe politike štipendiranja.

MATURANTJE—ODLIČNJI JAKI

ROMANA OPRESNIK — ADMINISTRATIVNA SOLA

Rodila sem se pred 18. leti v Velenju. Oče je bil rudar in je pred dvema letoma umrl.

Maturirala si z odličnim uspehom in se boš sedaj verjetno zaposlila?

Sem štipendist Rudnika Velenje in se bom verjetno morala zaposliti. Moja tiha želja pa je, da bi mi omogočili vpis v III. letnik administrativne šole, ki bo letos odprt.

Kot absolvent administrativne šole verjetno dobro obvladaš stroje-pisje?

Na tekmovalju administrativnih sol v Mariboru sem bila kljub tremi in smoli najboljša ob Celjank.

Ali rada plesáš, hodiš v kino, poslušaš glasbo...?

Da, zelo rada plesam; samo časa je bilo med šolo premalo, pa tudi v Velenju ni nobenega mladinskega plesa. Tudi filmska predstava mi redkokateri uide. Zelo rada berem knjige in poslušam zabavno glasbo, posebno popevke.

Kateri so tvoji ljubljenci na filmskem platnu, na ploščah in v knjižnici?

Moj filmski ljubljencec je Horst Bucholz, od pevcev popevk najraje poslušam Patt Boona, od pisateljev pa so mi najbolj pri srcu slovenski klasiški.

JOZE VOLFAND — UCITELJISCE

Rodil sem se pred 20. leti v Hrastniku, kot sin steklarja. V Celju pa sem stanoval v domu pomožne šole na Golovcu, kjer sem bil vzgojitelj, da sem si lahko finančno pomagal pri študiju.

V letošnjem letu si bil edini odličnjak med fanti na učiteljsko. Kakšni pa so tvoji načrti za bodočnost?

Občina Hrastnik mi bo dala štipendijo za študij slavistike na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Na učiteljsko ste imeli praktično skoraj ves dan pouk, poleg tega pa si še delal na Golovcu, tako da verjetno nisi imel mnogo časa za izvenšolsko udajstvo?

Se vedno se je našel. Aktivno sem sodeloval v mladinski organizaciji, šolski skupnosti in v organizaciji ZK, kjer sem bil namestnik sekretarja. Razen tega pa sem bil tudi urednik našega šolskega lista.

Kaj pa je bila tvoja zabava?

Obiskoval sem filmske predstave, poslušal klasično in zabavno glasbo ter čital knjige.

Potem pa imam prav gotovo tudi svoje ljubljence v filmu, glasbi in knjižnici.

Med filmskimi umetniki imam najraje Anthonyja Perkinsa in Simone Signoret. V klasični glasbi imam najraje Beethovna, v zabavi pa Patt Boona. Citam pa najraje svetovne klasike, predvsem ruske.

IZBOLJŠATI ZDRAVSTVENO VARSTVO

Na skupni seji sveta za zdravstvo in socialno politiko ter sveta za šolstvo, prosveto in kulturo okrajne skupščine, ki je bila v soboto, so razpravljali o zdravstvenem varstvu šolske mladine v okraju. Poročilo o tem je podal direktor zavoda za zdravstveno varstvo v Celju dr. Franc Fludernik.

Kakor povzemamo je po nepopolnih podatkih v okraju okrog 42 tisoč šolarjev, starih od 7 do 14 let ter okrog 13 tisoč mladincev od 15. do 18. leta. To pomeni 55 tisoč mladih ljudi ali skoraj četrtino vsega prebivalstva. Zdravstvena služba, ki skrbi za njihovo fizično, duševno in socialno blagostanje, pa je še dokaj pomanjkljiva, saj ima samo Celje šolsko polikliniko s stalnim kadrom, v drugih zdravstvenih zavodih opravljajo to službo šolske ambulate, medtem ko so tri občine celo brez njih.

Ceprav je zdravstveno stanje mladine nasploh zadovoljivo, vendarle izstopajo nekatera obolenja, kot obolenja dihal (25 odstotkov), kože in podkožja (12,1 odstotka), poškodbe (11,8 odstotkov), bolezni čutil (11,4 odstotkov) ter akutne nalezljive bolezni (11,2 odstotka).

Vzroke teh obolenj je iskati predvsem v danih življenjskih pogojih prebivalstva. Ker živi šolska mladina v zelo tesnih medsebojnih stikih, ta okoliščina pospešuje zlasti širjenje infekcij na dihalih.

Za ugotavljanje zdravstvenega stanja mladine so izrednega pomena sistematični pregledi, ki pa niso vedno dovolj intenzivno in strokovno opravljani, razen tega jim tudi ne sledijo vedno ustrezni ukrepi, zlasti pa ne kontrolni pregledi (pri čemer je izjema le Celje).

Po statističnih podatkih so od leta 1959 do 1963 pregledali v celjskem okraju vsako leto od 32,6 do 41,7 odstotkov vseh učencev v osnovnih šolah in le od 5,5 do 48,7 odstotkov dijakov srednjih šol (V Brežicah na primer 13,3, v Krškem pa celo 92 odstotkov otrok.) Najznačilnejše ugotovitve teh pregledov kažejo slabo telesno čistočo, slabo držo in razvinitost učenec, slabo hranjenost deformacije hrbtenice, prsnega koša in stopal, motnja vida, bolezni in napake srca, anemije in zobno piškavost. Ta zajema kar od 58,5 do 71,5 odstotkov učenec, kar pomeni, da ima le slaba tretjina zdrave zobe. Na posameznih šolah so te številke še bolj porazne. Tako je na primer sistematični pregled 944 šolarjev na hudinjski šoli v Celju pokazal 3.866 gnilih zob, kar pomeni 4 zobe na vsakega učenca!

Spričo kritičnega položaja zobozdravstvene službe je okrajni zdravstveni center pred meseci s posebno strokovno komisijo prišel do zaključka, da bi bilo kljub izredno težkim kadrovskim problemom posvetiti zobozdravstvu vso prednost ter pričeti s sistematičnim zdravljenjem zobne piškavosti pri šolarjih.

KJE JE IZHOD IZ SLEPE ULICE?

Na svoji seji je svet za šolstvo, prosveto in kulturo okrajne skupščine razpravljal o analizi financiranja in delitve dohodka ter kadrovanja v šolstvu v letih 1962/63. Tehno dokumentacijo o tem je pripravil oddelek za analitične in organizacijske službe okrajne skupščine.

Analiza je zajela vire finančnih sredstev za vzgojno izobraževalno dejavnost, delitve sredstev na šolah povprečne osebne dohodke učnega kadra, sistemizacijo in zaposlovanje kadra, mest ter analizo vodilnega kadra v osnovnih šolah.

Poglavitne ugotovitve kažejo še nadalje dokaj nestabilen položaj našega šolstva. Spričo tega, da bomo v naslednjih številkah posredovali širšo problematiko, se bomo tu omejili predvsem na razpravo. Pri tem velja kot izhodišče podčrtati misel, da o šolstvu vse preveč razpravljamo, premalo pa je konkretnih dejanj, ki bi prinesla ustrezne in pričakovane rešitve. Gre potemtakem za iskanje izhoda iz slepe ulice, ki ga bo vsekakor treba čimprej najti, če naj šolstvo postavimo v enakopraven in enakovreden položaj z ostalimi družbenimi dejavnostmi, kar bi bilo spričo njegovih funkcij nujno.

V materialnem pogledu je značilen zlasti podatek, da so bila predvidena investicijska sredstva znižana od preko 800 milijonov na nekaj čez 300 milijonov dinarjev, pri tem pa je stanje posameznih šol v okraju tako po njihovi starostni dobi kakor notranji opremitvi dobro znano. Udeleženci razprave so tudi menili, da pomenijo rebalansi sicer hvalevredno spodbudo, hkrati pa izraziti pomisleke, da bi mogli z njimi stvari bistveno izboljšati. Zlasti ne v tistih občinah, ki zaradi

šibkega ekonomskega položaja že tako odvajajo za šolstvo polovico svojih sredstev. Vsem šolam pa bi bilo nujno zagotoviti enake osnovne pogoje.

Različne materialne razmere se odražajo tudi v delitvi osebnih dohodkov. Tako kader z visoko izobrazbo v letih 1962/63 v nobeni občini ni dosegel povprečnih dohodkov 50 tisoč dinarjev, medtem ko je imel kader s srednjo izobrazbo v nekaterih občinah celo od 25.000 do 27.000 dinarjev (V zadnjem šolskem letu so ponekod dohodke popravili).

Ker primanjkuje na vseh šolah v okraju 77 učnih moči z visoko in 420 učnih moči z višjo izobrazbo (ne upoštevajoč suficit 257 učnih moči s srednjo izobrazbo, kar zniža primanjkljaj na 240 učnih moči), bi kazalo usposabljanje predvsem mlajši in ne starejši kader ter v tem smislu nuditi možnosti tistim socialno šibkejšim mladim ljudem, ki bi sicer radi študirali, a sami za to nimajo pogojev.

Poleg slabih materialnih razmer, ki zavirajo tudi hitrejšo uveljavljanje družbenega samoupravljanja in opemogajo, da bi šole same skrbele za razširjeno reprodukcijo, štipendiranje kadrov, stanovanja itd., se kažejo problemi tudi po vsebinski plati, zlasti v učnih programih, ki so vse premalo življenjski. Učni program slovensčine za gimnazijo na primer vključuje precej svetovne književnosti, ki jo izobraženec vsekakor mora poznati, toda istočasno tako malo slovnice, da je (po poskusu, ki so ga naredili ob letošnji maturi na celjski gimnaziji) srednješolska inteligenca vse manj pismena!

Razprava je naposled opozorila, da bi morale v večji meri sodelovati pri reševanju šolskih vprašanj tudi sindikalne organizacije, člani Zveze komunistov idr.

Tudi sicer je dr. Franc Fludernik v svojem poročilu posredoval nekatere zaključke in ukrepe, ki bi jih bilo za izboljšanje zdravstvenega varstva šolske mladine nujno izvesti. Predvsem bi bilo urediti šolske zobozdravstvene službe, uvesti ortopedsko in razbremenilno telovadbo pri vsaki šolski ambulanti, nadalje prilagoditi šolski delovni program zdravstvenim zahtevam ter seznaniti pedagoške delavce s sodobnimi zahtevami higijene. Zlasti pa bo dolžnost občin, da bodo našle dovolj finančnih sredstev za pospeševanje in pravilno razvijanje zdravstvenega varstva šolske mladine.

V razpravi so udeleženci podčrtali prav to okoliščino kot bistveni element, ki naj hkrati pripomore do ureditve primernejših in dostojnejših razmer v samih šolah. Te so namreč kot znano, marsikje skrajno nemogoče in brez dvoma vplivajo tudi na slabo zdravstveno stanje šolarjev.

dhr

REVILJA PEVSKIH ZBOROV

Preteklo nedeljo je bila v Sevnici revija pevskih zborov, ki jo je priredil občinski svet kulturno prosvetnih organizacij ob sodelovanju z glasbeno šolo, in na katerem so sodelovali zbori osnovnih šol iz Boštana, Studene, Tržišča in Sevnice. Program je obsegal narodno in partizansko pesem ter popevke. Pri izvedbi je sodeloval tudi ansambel tamkajšnje Svobode.

STO LET STAR ROMAN

Sentimentalen roman brez romantičnih dogodkov — to je naslov nekega poglavja v Spominih dr. Josipa Vošnjaka, ki mu jih je l. 1905 izdala Slovenska Matica. Vendar ni to pravi roman, saj je za to prekratek in tudi podaja docela resničen avtorjev doživljaj. Ta se je dogodil leta 1864, torej natanko pred sto leti. Za nas je zanimiv še po tem, da se dogaja v Celju, Storah, Laškem in Sentjurju.

Josip Vošnjak se je rodil leta 1834 v Soštani, kjer je njegov oče bil usnjari. Obiskoval je gimnazijo v Celju in Gradcu. Medicino je študiral na Dunaju. Kot zdravnik je delal tudi v Slovenski Bistrici in v Smarju pri Jelšah. Bil je med vodilnimi Mladostlovcem, vedno prizadeven in nesebičen. Predsedoval je slovenskemu taboru v Zalcu leta 1868. Stajerski Slovenci so ga ponovno izvolili za deželnega in državnega poslanca. V času rastočega pritiska nemškega kapitala je dal pobudo za ustanavljanje slovenskih denarnih zavodov po češkem zgledu, čemur se je posvetil njegov brat Miha v Celju. Udeleževal se je tudi literarno (roman Pobratimi, drami Doktor Dragan in Lepa Vida idr.). Umrli je na svojem posestvu v Visolah pri Slovenski Bistrici l. 1911.

Svoj »sentimentalni roman« pa naj dr. Vošnjak pripoveduje sam:

— Leta 1864 razen čitalniških slavnosti ni bilo nobenih za stajerske Slovence važnih dogodkov, pač pa je to leto mi ostalo za vselej v spominu, ker sem se prvič in poslednjič v svojem življenju prav pošteno zaljubil.

V pustnem času je bila imenitna svatovščina v Studencah blizu Poljčan v bogati Vreclovi hiši. Sin se je oženil z neko deklico iz daljnjega mojega zlahte, hči pa se je isti dan omožila z nekim bistriškim meščanom. Tudi jaz sem bil povabljen, pa sem se pripeljal šele na kosilo, ker nisem mogel preje oditi. Ko sem prišel, so svatje, katerih je bilo nešteto, že začeli posedati okoli mize. Ogledam se in zagledam Luizo iz Laškega. Prerijem se skozi množico do nje. Veselo me pozdravi:

»Bala sem se že, da ne prideš. To bi bilo dolgočasno, ker skoraj nikogar tu ne poznam. Zdaj pa se skupaj usediva k mizi, ti v sredi, jaz pa na eni strani in na drugi —«, obrne se k deklici, ki je stala zraven nje, »Pavlina! Ali se še ne poznata? Pavlina Sch. je iz Bežigrada.

Bila je v institutu in se zdaj izučena v vseh vednostih, vrača domov. Ta mladi gospod pa je doktor iz Slovenske Bistrice. No, kako se ti kaj godi? Ali si še prost?« Tako je Luiza zabludela. Pavlina me je obrnjena k meni rado vedno pogledala s svojimi čudovito bleščečimi črnimi očmi. In zgodilo se mi je, kakor Prešeren poje:

Pogled njen'ga užival sem sladkosti, dokler da je srce dobilo rano.

Pa je zares bila lepota, kakršne nisem videl ne prej ne pozneje. Srednje visoko, gladko čelo so obrobili gosti, črni lasje, zvezani v debelo kito. Črne obrvi in goste trepalnice so obkroževale njene čarobno črne oči, katerih svet me je omamilo. Nos je bil raven, ne pretanek, usta majhna z rožnatimi ustnicami, za katerimi so se, kadar se je nasmehnila, zablješčali ko alabaster beli zobje. Bila je lepa, rasti in ker se tačas še niso z modrici pasale do osje tenkosti, ni ob pasu pretenka. Le obleka mi ni ugajala. Tačas so bile že krinoline v modi. Njen glas je bil mil, mehak, nekako otožen. Zgovorna ni bila in ni bilo lahko iz nje izvabiti besedo.

Usedli smo se k mizi, jaz med Luizo, ki je zmerom vedela kaj šaljivega praviti, in Pavlino, ki se je le malo mešala v pogovor.

»Kaj pa ti?« vprašam Luizo, »še ni nobeden potrkal?«

»O, ne skrbi za mene, ga že imam in on mene. Po veliki noči te povabim na svatbo. Le pridi in preskrbim ti družico, da je boš vesel.«

Pri tem je šaljivo pogledala na Pavlino, ki je zlahka zardela.

Le prehitro mi je potekel čas, ker sem se moral še pred nočjo vrniti v Slovensko Bistrico.

Gospod Sch., katerega edini otrok je bila Pavlina, je bil pred kakimi 20 leti prišel iz Bavorskega, da na Spodnjem Stajerskem kjer koli prične pivo variti. Prinesel je s seboj lep denar, slišal sem, od 60 do 70 tisoč goldinarjev. Laško se mu je zdelo ugoden kraj za pivovarno. (Se nadaljuje)

Na skupni seji sveta za zdravstvo in socialno politiko ter sveta za šolstvo, prosveto in kulturo okrajne skupščine, ki je bila v soboto, so razpravljali o zdravstvenem varstvu šolske mladine v okraju. Poročilo o tem je podal direktor zavoda za zdravstveno varstvo v Celju dr. Franc Fludernik.

Lesena plastika Petra Cerneta

LIKOVNI SALON

V celjskem likovnem salonu je od 22. t. m. do 3. julija odprta razstava likovnih del dveh mladih slovenskih likovnih ustvarjalcev Janeza Boljke in Petra Cerneta. Janez Boljka razstavlja 15 barvnih akvatint, Peter Cerneta pa 13 plastik iz lesa, bakra ali medenine. Oba razstavljalca sodita med najvidnejše predstavnike naše mlade generacije likovnih ustvarjalcev.

Janez Boljka (roj. 1931 v Subotici) je končal Akademijo likovnih umetnosti v Ljubljani, kjer je obiskoval tudi specialki za kiparstvo in grafiko pri profesorjih Putrihu in Debenjaku. Mnogo je razstavljal doma in na tujem. Samostojne razstave pa je imel v Ljubljani, Mariboru, Beogradu, Subotici in Zagrebu. Na V. sredozemskem biennalu v Alexandriji je prejel I. nagrado za grafiko.

Peter Cerneta (roj. 1931 v Ljubljani) je končal Akademijo likovnih umetnosti in specialno šolo za kiparstvo v Ljubljani pri prof. B. Kalinu. Razstavljal je doma in na tujem. Leta 1961 se je udeležil mednarodnega simpozija kiparjev v Kostanjevici (Forma viva). Samostojno je razstavljal v Ljubljani in v Padovi (Italija). Leta 1962 je prejel nagrado za tematiko iz NOB in nagrado na slovenjgraški razstavi »Gozd in les v likovni umetnosti.«

Razstavo Janeza Boljke in Petra Cerneta je likovni salon Celje prenesel iz mariborske Umetnostne galerije. Vodstvo likovnega salona opozarja celjsko občinstvo na možnosti odkupa del s te razstave, ki bo zadnja pred poletnim razstavnim premorom. O živahni razstavnih dejavnosti likovnega salona Celje pa priča podatek, da je pričujoča razstava 26. od ustanovitve.

J. Kislinger

O AMATERSKI DEJAVNOSTI

Nadaljnja razprava je bila posvečena vprašanju filmske vzgoje in kinofikacije ter knjižnice.

RAZSTAVA IVANA VREČKA

Pred časom, to je od 13. do 20. junija je bila odprta v šentjurskem klubu zanimiva razstava olj in grafik slikarja — samouka Ivana Vrečka iz Vrhnega pri Sentjurju. Tovariš Vrečko, ki je star šele devetnajst let in je zaposlen v železarni Store kot tehnični risar, je prvič samostojno razstavljal. S slikarstvom se ukvarja že od takrat, ko se je zanj navdušil v šentjurski osemletki. Med razstavljenimi deli je največ grafik, pozornost pa vzbujata dve večji sliki v oljni tehniki.

FESTIVAL V KOSTANJEVICI

V soboto, 27. tega meseca se bo ob 20. uri zvečer pričel v Kostanjevici na Krki že peti dolenjski kulturni festival. Kakor vsako leto je tudi letos zaupana otvoritev letnih kulturnih prireditev, namenjenih prebivalstvu Dolenjske in spodnjega Posavja, ljubljanski Drami. Ansambel se bo predstavljal v Behanovo komedijo Talec, ki pomeni letos vrh slovenske gledališke ustvarjalnosti.

Poleg likovne in muzejske razstave, ki bo odprta vse poletne mesece, bodo kulturne prireditve v glavnem ob sobotah zvečer. V naslednjih dneh, to je v torek, 30. junija, bo ob 17. uri Mladi oder prosvetnega društva »Ljube Košak« uprizoril Frana Milčinskega Zvezdico zaspanko in jo v četrtek ob 20. uri ponovil, medtem ko bo v soboto, 4. julija gostovalo Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane z Jurčičevim Juriem Kozjakom v dramatizaciji Marjana Marince. Predstava bo posvečena 120-letnici rojstva Josipa Jurčiča.

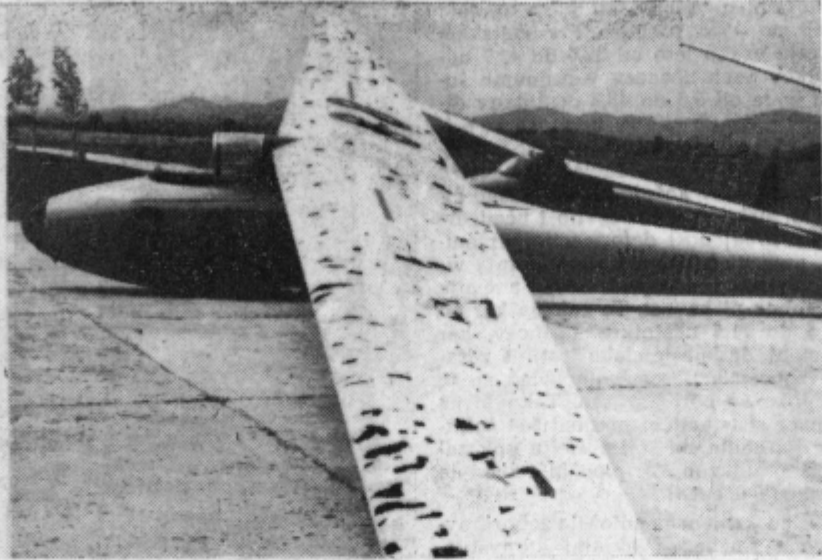
ŠEST MUŠKETIRJEV

Pred časom je dramski krožek osnovne šole »Marjana Nemca« v Radetčah priredil uspešno igro Šest mušketirjev v režiji prof. Janeza Pešca. Številno občinstvo je mlade izvajalce nagradilo z dolgotrajnim aplavzom.

S. S.

DRAMATIČEN DOGODEK NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V JADRALNEM LETENJU

Bitka za življenje v kumolonimbusu

SREČO PUKL NA SVOJ ROJSTNI DAN PRESTAL NAJTEŽEJO PREIZKUŠNJO V DOLGOLETNI PILOTSKI PRAKSI — OKOLI 9.000 METROV VISOKO Z PREREŠETANIM LETALOM — LJUDJE NA TLEH SO JOKALI NAD UNIČENIMI POSEVKI, PILOT V LEDENEM PEKLU JE OHRANIL ŽIVCE — SMRT JE MORALA POPUSTITI PRED ČVRSTO PRISOTNOSTJO DUHA.

V ponedeljek smo jih gledali, kako so se jadranci v tropu vrteli pod črnimi oblaki nad Celjem. Tekmovalci so imeli za cilj prelet nad Ptujem in Mariborom. Med temi tekmovalci je bil tudi inženir Srečo PUKL, znan jadranci in motorni pilot, ki je na tekmovalne prišel iz Zadra, kjer služi v letalstvu vojaški rok.

Srečo Pukl je jadralni pilot, ki je izkoristil nešteto priložnosti in s pomočjo termike v oblakih dosegel zavidljive uspehe in rekorde. Tudi v ponedeljek si je ogledal gobaste velikane, ki s svojimi vrhovi segajo čez pet, šest in še več tisoč metrov v višino. Izbral si je enega, ki pa mu je pripravil bridko presenečenje...

Nekje nad Konjicami je v temnem oblaku bliskalo in grmelo. Hudič je potegnil čez pokrajino, hip za tem pa se vsula toča, kot že dolgo ne. Potolkla je posevke, pobijala perutnino na poljih, razbijala strehe... Ljudje so vili roke nad hudo uro, ki se je zgrnila, toda nihče ni slutil, da se prav v tem orjaškem nevihtnem oblaku odvija drama, bitka na življenje in smrt.

... Prispel sem v svoji »vaji« v območje močnega dviganja. Višinom se je noro vrtel... 50 metrov dviganja v sekundi... Okoli mene je treskalo, bliskalo. Potrpežljivo sem krmaril, kajti letalo se je divje premetavalo. Bil sem nekje v višini 2.500 metrov, ko se je zgodilo. Ogleda, kot pest debela toča je zaropotala po letalu in sčefrala krila, istočasno pa je velik kos ledu razbil »pleksi steklo« kabine nad mojo glavo. Strahovit mrz je vdrl v kabino. Nagonsko sem z levico ščitil glavo in obraz, z desno, ki je krvavela od udarcev ledu pa sem držal letalo v poslušnosti. Višinom je norel... Na višini 5.000 metrov je toča še padala, toda drob-

na, nenevarna. Še me je dvigalo in na višini 7.000 metrov sem v obrazu čutil ledene iglice. Kabina je bila polna ledu, letalo sčefrano kot rešeto, zrak se je redčil. Glasno sem se upiral nezvesti z besedami: kurz, kurz, kurz... Ko se je oblak redčil, je višinom kazal 8.500 metrov. Še vedno sem se dvigal, potem pa sem nenadoma bil pod vedrim nebom, črnim pravzaprav... Oddahnil sem se... rešen. Če je letalo vzdržalo doslej, bo zmoglo tudi pristane, če ga bom zmogel seveda tudi jaz. Kako sem pristal, sam ne vem natančno... Tako sem dogodek posnel iz razgovora s Srečom.

Na ptujskem letališču so osupnili. Niso še videli takega letala, niso še videli potolčenega pilota in ta naj bi bil Pukl. Levica mu je spreminjala barve, belo, plavo... Zmrzline. Po rokah in obrazu ves okrvavljen. Mlad

športni letalec, ki se je pred minutami iztrgal smrti...

Potem se je zgodilo tisto, kar smo lahko že brali. V ptujski bolnišnici je čakal, in odslovili so ga. Ker ni imel številke za vrstni red... Škoda besed za kakršnikoli komentar. Pocolili in pokrpali so ga šele v Celju. To je storila dr. Pregljeva mimo reda z občutkom za človeka...

Strokovnjaki se čudijo, da je letalo vzdržalo tak napad atmosferske stihije. Pa spet zatrjujejo, da je živ lahko ostal le izvrsten pilot z jeklenimi živci. Trohica panike, konček nerazsodnosti in po njem bi bilo.

Zakaj ni skakal s padalom? V oblaku bi se v trenu spremenil v »klado« Izmed stoterih možnosti je imel samo eno možnost rešitve. Uporabiti vse svoje znanje, ohraniti mirno kri in verjeti.

Danes je sredi. Inženir Srečo Pukl je ves v krstah in povite levice. Tekmuje naprej. Med najboljšimi je in noče izpušiti priložnosti za še boljše mesto.

Srečo Pukl je imel res srečo in še rojstni dan povrh, ki ga ne bo pozabil svoj živ dan.

J. Krašovec

Prometna kronika

ZASTRUPITEV S TEROSITANOM

V četrtek so se pri škropljenju hmelja s terositanom v Drešnji vasi zastrupile štiri delavke kmetijskega kombinata Zalec: Mara Sasel, Pavla Voh, Anica Osinger in Olga Pfeiffer. Vse so že izven življenjske nevarnosti.

NEVARNA IGRA

V soboto sta se igrala v Krškem z razstrelivom 11-letna Franciška in 8-letni Darko Peršič. Med igranjem je nastala eksplozija, ki je oba otroka težje telesno poškodovala a sta zdaj že izven življenjske nevarnosti.

STRELA GA JE UBILA

V ponedeljek popoldne je na travniku v Blatnem sušil seno 17-letni Stanko Bibič. Ko se je pričela nevihta, da bi tam prespal. Ker je bila tema, ni videl odprtine v podu in je padel 4 metre globoko ter si poškodoval hrbtenico. Poškodbi je čez dva dni v bolnišnici podlegel.

PADEL S KOZOLCA IN SE UBIL

V ponedeljek ponoči je odšel 44 letni Jože Tori iz Krmelja na kozolec, da bi tam prespal. Ker je bila tema, ni videl odprtine v podu in je padel 4 metre globoko ter si poškodoval hrbtenico. Poškodbi je čez dva dni v bolnišnici podlegel.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 27. junija do 4. julija 1964
Marjan Tiselj
veterinar
Celje, Savinjska ulica 3-II
(Savinjsko nabrežje)
telefon: 28-71

Komisija za prodajo osnovnih sredstev pri DS obrtnega centra »ZARJA« Zalec

razpisuje javno licitacijo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. DOSTAVNI AVTO FIAT 1100, ÖPRT — generalno popravljen — v voznom stanju
Izključna cena 800.000.—
2. DEBELINSKI SKOBELNI STROJ DOMAČE KONSTRUKCIJE
Izključna cena 80.000.—

Licitacija bo dne 10. julija ob 10. uri dopoldne na dvorišču delovne enote steklarstvo v Zalcu štev. 80.

Reflektanti si navedena osnovna sredstva lahko ogledajo vsak dan od 12. do 14. ure pri OBC »Zarja« Zalec.

V kolikor pri licitaciji ne bo družbenih interesentov, se bodo osnovna sredstva prodala zasebnim kupcem.

Planina bo praznovala

Na Planini bo 16. avgusta medobčinska proslava 20. obletnice ustanovitve Kozjanskega odreda, osvoboditve Planine in zbora aktivistov na tem področju. Proslavo pripravlja pripravljalni odbor v katerem so predsedniki pripravljalnih odborov v občinah Brežice, Celje, Krško, Laško, Sevnica, Sentjur in Smarje. Predsednik odbora pa je predsednik občinske skupščine Sentjur Peter Hlastec. Proslili smo ga, naj nam pove o pripravah in o programu proslave. Dejal je:

»Po osnovnih šolah so v okviru tega praznovanja že imeli predavanja o ustanovitvi in delovanju Kozjanskega odreda. Predavali so borci po materialu, ki ga je pripravil muzej revolucije v Celju. Prav tako so se že pričela razna športna srečanja, ki se bodo končala tik pred slavnostnim dnem. Mladinci iz vseh občin tega področja bodo imeli pohode po poteh XIV. divizije in Kozjanskega odreda. Tik pred slavnostnim dnem pa bodo odšli še borci po partizanskih poteh in obiskali vse partizanske hiše.

Samo praznovanje pa bo trajalo ves teden. Pričelo se bo v soboto 8. avgusta, s slavnostno akademijo v Sentjurju. Naslednji dan pa bo v Sentjurju živinorejska razstava in verižne vaje gasilcev. Popoldne pa bodo na provizoričnem hipodromu konjske dirke.

Ves teden pred slavnostnim dnem bodo v Planini razne prireditve, kot gostovanje šentjurskega prosvetnega društva, ki bo uprizorilo igr »Globoko so korenine«. Odprta bo tudi razstava »Kozjanska v borbi«, ki jo bo pripravil celjski muzej NOB.

Na sam slavnostni dan bo uprizorjen napad na Planino. Sodeloval bo odred predvojaške vzgoje ter rezervni oficirji in podoficirji iz vseh občin. Na slavnostnem prostoru se bodo zbrali vsi preživeli borci in aktivisti s planinskega in kozjanskega sektorja. Na zboru bo podal slavnostni raport prvemu komandantu Kozjanskega odreda Marjanu

Jerinu zvezni poslanec Sergej Kraigher, ki je tudi delal med vojno na tem področju.

Nastopili bodo tudi združeni pevski zbori iz vseh občin, ki bodo peli borbene in partizanske pesmi. Na Planini bo za številne obiskovalce, ki jih pričakujemo, preskrbljeno tudi za okrepčilo in zabavo.

L. S.

Tovariš Peter Hlastec

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega moža, skrbnega očka, starega ateka in strica

ALBERTA FONDA

se toplo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu v slovo poklonili vence in cvetje, ter pismeno in ustno sočustvovali z našo bolečino.

Najtopleje se zahvaljujemo njegovemu osebnemu prijatelju tov. URANKARJU za poslovilne besede.

Posebno zahvalo smo dolžni kolektivom: CP »Celjski tisk« — Celjski tednik, Zlatarna, Agroservis Sempeter, TTL PE — Celje, Krajevni organizaciji ZB Dolgo polje, sosedom za izkazano pomoč in č. duhovščini.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti družina FONDOVA

Celje, dne 20. 6. 1964.

GIBANJE PREBIVALSTVA

LASKO

V preteklem tednu sta se rodila 1 deklica in 1 deček. Smrti ni bilo.

POROCILI SO SE:

Janez Kokotec, železničar iz Brstovnice in Alojzija Paščinski, delavka iz Smarjete. Anton Lokošek, kmetovalec iz Olešč in Franciška Vrbošek, poljedelka iz Olešč. Anton Zelič, rudar iz Kladije in Berta Kolšek, delavka iz Lahomske.

VELENJE

V preteklem tednu se je rodil en deček.

POROCILI SO SE:

Henrik Valenci, ključavničar iz Velenja in Martina Razgor, uslužbenka iz Velenja. Karl Kočvar, rudar iz Soštanja in Zorislava Grobelnik, šivilja iz Soštanja. Jožef Podzavnik, rudar iz Skale in Zofija Klemenc, delavka iz Skale. Anton Hudournik, kolar iz Skale in Ivana Mravljak, trgovska pomočnica iz Velenja. Avgustin Medved, rudar — kopač iz Velenja in Marija Plavčev, delavka iz Podkrajja v Velenju. Kovač Franc, študent iz Velenja in Zilva Markič, uslužbenka iz Zagreba. Rudolf Ramsak, kovinostругar iz Soštanja in Katarina Zavasknik, kuharica iz Velenja.

UMRLI SO:

Juraj Vranič, uslužbenec iz Zagreba (45).

CELJE

V preteklem tednu se je rodilo 20 deklic in 28 dečkov.

POROCILI SO SE:

Edvard Cvek, delavec iz Trnovel pri Celju in Silva Golob, delavka iz Celja. Ivan Seme, elektro-inštalater iz Štor in Ljudmila Romih, delavka iz Vrh. Danijel Topolovec, uslužbenec iz Dornal in Nada Dolanc, uslužbenka iz Duplice. Mirko Podlesnik, ekonomski tehnik in Ingrid Luhn, ekonomski tehnik, oba iz Celja. Alojzij Kos, varilec iz Zvodnega in Ana Mohorko, kuharica iz Macija. Ivan Svetec, gostilničar iz Ljubčane in Marija Korosec, natakarica iz Celja. Anton Golc, aviomehanik iz Zadobrova in Jožeta Znidar, kuharica iz Frankolovega. Edvin Lesjak, sofer in Jožeta Polak, gospodinja, oba iz Celja. Silvester Podgoršek, soboslikar in Irena Lipovšek, delavka, oba iz Celja. Zvonimir Go-

lub, klepar iz Celja in Marija Cater, tkalka iz Vojnika. Stanislav Perger, strojni ključavničar iz Presejra in Marija Hraša, uslužbenka iz Podvina. Maksimilijan Kosič, električar in Marija Mastnak, frizerska pomočnica, oba iz Celja. Franc Česnik, skladiščnik in Ana Svarg, šivilja, oba iz Celja. Karol Kumer, livar iz Zacrta in Alojzija Završnik, trgovska pomočnica iz Celja. Janko Kidrič, avtomehaničar in Ivana Majcen, delavka, oba iz Dobrove. Martin Hostnik, krojaški pomočnik in Hedvika Glinšek, uslužbenka iz Velenja.

UMRLI SO:

Alojz Stopar, delavec iz Gaberke (55). Terezija Brezovar, invalidska upokojenka iz Celja (72). Jožica Klejnc, vzdrževana iz Čače vasi (2 mes.). Leopold Jereb, poljski delavec iz Resnika (61). Albert Fonda, uslužbenec iz Celja (53). Marjan Zevard, vzdrževan iz Plešivca (7 mes.). Anton Zabukovnik, delavec iz Vevč (33).

Spremembe pri Obč. komiteju ZKS Žalec

Pretekli teden je bila seja Občinskega komiteja ZKS na kateri so obravnavali referat o predkongresni aktivnosti ZK, katerega bo podal na občinski volilni konferenci sekretar Občinskega komiteja.

Poleg tega pa so na seji izvedli kadrovske spremembe. Dolžnost sekretarja občinskega komiteja je bil razrešen tov. Debelak Ivan, ki odhaja na študij v VSPV v Ljubljano. Na njegovo mesto so izvolili člana Občinskega komiteja ZKS in dosedanjega predsednika Občinskega odbora SZDL Zalec tov. CERJAK Jožeta. Razrešili so tudi dosedanjega organizacijskega sekretarja tov. ZUPANC Jožeta, na njegovo mesto pa izvolili tov. VIDMAR Franca, ki bo v tem šolskem letu zaključil prvo stopnjo VPSV.

Novo izvoljenima tovarišema želimo pri opravljanju dolžnosti obilo uspeha, kakor tudi tov. Debelaku pri njegovem študiju.

Jan Jože

SEMINAR ZA RAČUNOVODJE

Delavska univerza v Slovenskih Konjicah je pripravila enodnevni seminar za računovodski kader, ki bo sestavljal periodične obračune za prvo polletje letošnjega leta. Seminarja se je udeležilo blizu 30 slušateljev, predaval pa je tov. Kovačič iz združenja knjigovodij Slovenije.

OBJAVE IN OGLASI...

DELOVNI KOLEKTIVI — ORGANIZACIJE

KOMPAS CELJE Vam nudi za Vaše izlete po Jugoslaviji izredno ugodno ceno prevoza z modernim turistično opremljenim 43 sedežnim avtobusom tipa »Deutz« — po ceni prevoženega kilometra 220 din. Naprošamo za predčasne rezervacije!

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije. Cena 9.500 din.
2. AZURNA OBALA — 6-dnevni avtobusni izlet v septembru; ogled Milana, Torina in Genova; prijave do 12. julija.
3. TOKIO — 12-dnevni izlet s posebnim letalom na olimpijske igre v oktobru; prijave do 1. avgusta.
4. NEW YORK — 11-dnevni izlet s posebnim letalom na svetovno razstavo; odhod iz Ljubljane 20. julija in 24. avgusta.
5. PO SOVJETSKI ZVEZI — 14-dnevno potovanje z vlakom; prijave do 5. julija.
6. DOLOMITI — GENOVA — FIRENCE; — 5-dnevno avtobusno potovanje v septembru. Prijave do 1. avgusta.
7. INDUSTRIJSKI VELESEJEM V BERLIN. 6-dnevno avtobusno potovanje v drugi polovici septembra. Prijave do 1. avgusta.
8. LONDON—ROTTERAM — 10 dnevno potovanje z vlakom; prijave do 10. avgusta.
9. BERLIN — 6 dnevno avtobusno potovanje na ogled industrijskega velesejma; prijave do 10. julija.
10. PARIS — tradicionalno 7 dnevno potovanje v drugi polovici meseca avgusta; prijave do 30. junija.
11. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in Koroske borce.
12. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
13. SLOVENSKE GORICE TRAKOSCAN — dvodnevni izlet z avtobusom.
14. PLITVICA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.
15. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
16. PO DOLENJSKI IN BELOKRANJSKI — dvodnevni izleti z avtobusom.
17. PO GORENJSKI PREKO VRSCA NA PRIMORSKO — dvo in večdnevni avtobusni izleti.
18. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE
Tomišičev trg 1 — tel. 23-50

OPOZORILO

V letošnjem letu je predviden znaten primanjkljaj električne energije v cel državi. Zaradi takšnega stanja so nekatera podjetja že prisiljena v znatni meri zmanjšati svojo proizvodnjo.

Da ne bi našega gospodarstva v še večji meri prizadeli, je nujno skrajno varčevanje vseh odjemalcev pri rabi električne energije: 1. V zvezi s tem so odjemalci, ki imajo pogodbeno odnose s distribucijskim podjetjem Elektro Celje v dne 19. in 20. t. m. dobili v soglasju z Republiškim sekretariatom za industrijo posebne naloge za zmanjšanje porabe električne energije v obsegu, ki ga bodo lahko praviloma dosegli z racionalnejšim koriščenjem električne energije.

2. Odjemalci na nizki napetosti — tudi gospodinjstva — pa so dolžni, da potrošeno električno energijo do konca junija zmanjšajo tako, da bo celotna junjska potrošnja vsaj za 5 % manjša kot v mesecu maju tega leta. To zmanjšanje velja kot zahteva v smislu veljavnih predpisov za odjemalce, razvrščene v tarifno skupino »komunalni odjem« in »splošni odjem« ter za kmetijske organizacije.

3. Javno razsvetljavo je treba zmanjšati na obseg samo nujne »celonočne razsvetljave«.

Ker je predviden primanjkljaj preko celega leta, bo potrebno skrajno varčevanje v rabi električne energije tudi v naslednjih mesecih. Distribucijsko podjetje bo kontroliralo izvajanje varčevanja in zmanjševanja rabe električne energije.

Interes vseh potrošnikov je, da skrajno varčujejo z električno energijo, ker bodo sicer nujno potrebni izjemni ukrepi, kar bi odjemalce v večji meri prizadelo.

Celje, dne 22. 6. 1964.

● ZAHVALE

ZAHVALA
Ob težki izgubi naše ljube mame **MARIJE VRZDOVNIK**, rojene **Flis** iz Skoflje vasi, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji lajšali njeno trpljenje. Posebna hvala tov. Poldetu Vrečku za poslovilne besede in vsem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku.
Zalujoči: hčerka Tiška, vnukinja Magda in Hedvika z družinami.

ZAHVALA
Dr. Radijeviču in sestri Naniki Pipan, za svo skrb in trud pri zdravljenju moje pokojne mame **HELENE NIDORFER**. Iskrena zahvala tudi društvu upokojencev, prijateljem Zlender, sosedom, vsem sorodnikom in znancem, ki so mi pomagali ob težki izgubi moje nepozabne mame in jo spremlili na njeni zadnji poti.
Zalujoča hčerka Rezi

ZAHVALA
Dr. Lahu, dr. Rzmalu na internem oddelku celjske bolnišnice, za vso skrb in trud pri zdravljenju moje pokojne mame **HELENE NIDORFER**. Iskrena hvala tudi dr. Fišerju in babici Sajevičevi za vso pomoč pri zadnjih željah. Iskrena hvala tudi dobrim sestram, posebno sestri Mariji in strožnemu osebju.
Hčerka Rezi

● OBVESTILA

OBVESTILO

S 1. 7. 1964 prevzame Zdravstveni dom Celje sledeče ambulante:

- Ambulanta za preglede delavcev živilske stroke;
 - Ambulanta za preglede pred nastopom službe;
 - Ambulanta za izdajo zdravniških spričeval voznikom motornih vozil (soferjem);
 - Ambulanta za preglede športnikov.
- Navedene ambulante bodo imele naslednji delovni čas.
- Ambulanta za preglede delavcev živilske stroke:
 - ponedeljek od 15. do 18. ure,
 - sreda od 7. do 9. ure,
 - petek od 7. do 9. ure.
 - Ambulanta za preglede pred nastopom službe:
 - ponedeljek od 7. do 12. ure,
 - sreda od 7. do 12. ure,
 - petek od 7. do 12. ure.
 - Ambulanta za izdajo zdravniških spričeval voznikom motornih vozil (soferjem):
 - torek od 8. do 11. ure,
 - petek od 8. do 11. ure.
 - Ambulanta za preglede športnikov:
 - sreda od 15. do 18.30.
- Vse navedene ambulante poslujejo od 1. 7. 1964 dalje v pritličnih prostorih Zdravstvenega doma Celje. Istočasno obveščamo, da se s 30. 6. 1964 ukinejo te ambulante na Oddelku za medicino dela.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

OBVESTILO

Plavalni klub Neptun Celje organizira plavalno šolo za neplavalce:

1. tečaj — od 2. julija do 18. julija,
 2. tečaj — od 20. julija do 3. avgusta,
 3. tečaj — od 6. avgusta do 21. avgusta.
- Sola bo dopolndne, dve uri na dan. Za vsak tečaj se lahko prijavi 50 tečajnikov.
- Prijave sprejema blaginjak kopališča vsak dan, ko je kopališče odprto. Vpisnina znaša 500 dinarjev.

Delavska univerza v Celju sprejema prijave za tečaj STENOGRAFIJE.

Poslovno pismo (120 sol. ur) za začetnike in debatno pismo (100 sol. ur).

Pri tečajih je pouk slovenskega jezika obvezen.

Pouk bo dva krat tedensko v učilnicah DELAVSKE UNIVERZE Celje, Titov trg 3-I. Začetni in nadaljevalni tečaj STROJEPIŠJA: Obsega strojepišje (200 sol. ur), korespondenco (30 sol. ur), slovensčino (30 sol. ur).

Pouk bo dvakrat tedensko na Ekonomski šoli v Vodnikovih ulici. Prijave sprejema Delavska univerza Celje, Titov trg 3-I., telefon 30-24.

Vsi naši tečajniki imajo pravico do brezplačnega vstopa na vse prireditve, ki jih prireja Delavska univerza Celje.

Delavska univerza Celje in Društvo knjižovodij za okraj Celje razpisujeta: Knjižgovodske tečaje I., II. in III. stopnje. Knjižgovodski tečaj I. stopnje (150 ur) obsega osnove knjižgovodstva matematike in družbeno ekonomskih ved. Tečaj je namenjen zaposlenim v knjižgovodstvu, ki nimajo popolne srednje strokovne izobrazbe.

Knjižgovodski tečaj II. stopnje (150 sol. ur) seznajna tečajnike z vsemi vrstami knjiženja po najnovejših predpisih. Poudarek je na praktičnem delu in vajah.

Knjižgovodski tečaj III. stopnje (90 sol. ur) je namenjen praktikom na vodilnih ali samostojnih delovnih mestih v knjižgovodskih službah; obsega knjižgovodstvo in pravne predpise. Tečajniki se lahko vpišejo v višjo stopnjo le po uspešno opravljeni I. oziroma II. stopnji.

Ob polovici predelane snovi bodo obvezni kolokviji z zagovorom pismene naloge. Brez uspešno opravljenega kolokvija ne bo dovoljen pristop k zaključnemu izpitu.

Tečajnikom — vozačem poturje Delavska univerza Celje vozovnice za znižano vožnjo z vlakom.

IZLETNIK

Vabimo vas na naše izlete:

1. ZORICH—LONDON—PARIS—MÜNCHEN 9-dnevno potovanje z vlakom;
2. CARIGRAD—SOFIJA 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. FIRENCE—RIM—NEAPELJ—CAPRI—BENETKE—TRST 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. PARIS—NICA—MONTE CARLO—MILANO 9-dnevno potovanje z vlakom;
5. KIJEV—LENINGRAD—MOSKVA — potovanje preko BUDIMPESTE z vlakom (spalni in jedilni vagon) — avion;
- 14-dnevno potovanje;
6. ATENE—SOLUN—PELOPONEZ—DELFI 9-dnevno potovanje;
7. BUDIMPESTA 2-dnevno potovanje z avtobusom;
8. DUNAJ — svetovna cvetlična razstava 3 in 4-dnevna potovanja z avtobusom;
9. GRČICA — 10-dnevna ekskurzija za maturante vseh sol;
10. TRST in BENETKE stalni 1 in večdnevni izleti z avtobusi;
11. KOROSKA 1 in večdnevni izleti z avtobusi;
12. PO GORENJSKI—PRIMORSKI 2-dnevni izleti z avtobusom za kolektive;
13. PLITVICE — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;
14. PO ISTRI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;
15. PO DOLENJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive.

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;
- posredujemo vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;
- vršimo menjavo valut;
- vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacijah za letni odih;
- v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne rede.

Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, številka 3 pri Avtobusni postaji. Telefon 28-44, poštni predal 162.

Se priporočamo za cenjena naročila.

IZLETNIK CELJE

● KONCERTI

Renomirani moški zbor »Oranje« iz Holandije se bo na turneji po Avstriji in Jugoslaviji ustavil tudi pri nas.

Koncerti bodo:

1. avgusta v Velenju v Domu kulture,
3. avgusta v Dobrni, dvorana zdravilišča,
4. avgusta v Celju, Narodni dom,
5. avgusta v Rogaški Slatini, dvorana zdravilišča.

60 članski zbor ima naštudiran internacionalni program, s katerim se je z ogromnim uspehom predstavil v Belgiji, Franciji in v Španiji.

● RAZPIS

GLASBENA SOLA DPD SVOBODA CELJE vpisuje nove učence do 30. avgusta 1964.

Poučevali bomo: klavir, harmoniko, trobila in pihala ter kitaro. Šolnina znaša din 1.000 na mesec. Poznejši prijavi ne moremo upoštevati, tudi ne jamčimo za morebiten vpis, če bo kandidatov preveč.

Vpis se vrši vsak dan od 8. do 12. ure v pisarni okrajnega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Celje, Gregorčičeva ulica številka 6.

Obdor

● GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 27. junija 1964 ob 19.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Sobotni abonma in abonma za delovne organizacije. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

Nedelja, 28. junija 1964 ob 15.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnic je še dovolj na razpolago.

Nedelja, 28. junija 1964 ob 15. uri: Sean O'Casey: SENCA PRAVEGA MOZA. Gostovanje v Vidmu ob Ščavnici.

Nedelja, 28. junija 1964 ob 20. uri: Sean O'Casey: SENCA PRAVEGA MOZA. Gostovanje v Gornji Radgoni.

Torek, 30. junija 1964 ob 19.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Torkov abonma in izven. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

● KINO

KINO SEVNICA
27. in 28. junija 1964 — »OKUS PO MEDU« — angleški film.

KINO SVOBODA — SEMPETER
Od 27. do 28. junija 1964 — »STEPS« — italijanski CSP film

● TURIZEM

PRAZNIK PIVA IN CVETJA V LASKEM

Celjska turistična Zveza sporoča, da prireja Turistično društvo Laško v sodelovanju z ostalimi društvenimi organizacijami v soboto, 18. in v nedeljo, 19. julija v Laškem PRAZNIK PIVA IN CVETJA. V soboto zvečer bo koncert in ognjemet, v nedeljo pa povorka, požarjalna piva, razna tekmovalje, piknik na Starem gradu ter še razne druge prireditve.

AVTOBUSNA PROGA SVETINA—CELJSKA KOCA

Na številna vprašanja sporočamo, da voz avtobus celjskega avtobusnega prometa vsako nedeljo na Svetlino in Celjsko koco. Odhodi iz Celja so ob 8.00 in 13.00, povratek pa ob 11.35 in 19.15.

FLOSARSKI BAL IN HMEJLJARSKI LIKOF

Med številnimi turističnimi prireditvami hosta letos tudi Flosarski bal, 2. avgusta in Hmejljarski likof 9. avgusta. Na obe prireditvi že danes opozarjamo.

ZLAGANJE PROSPEKTOV

Celjska turistična zveza sprejme dva dijaka (dijakinje) za zlaganje prospektov in druga pomožna sezonska dela. Delo je samo v počitnicah, nagrada po učinku. Interesenti se naj javijo v pisarni Celjske turistične zveze, Celje, Ulica XIV. divizije 6.

● PRODAM

Zaradi selitve, ugodno prodam rabljeno česnjevo spalnico. Vprašati na naslovu: Celje, Selce 15.

Dobro ohranjeno kompletno spalnico — česnjeve les, ugodno prodam zaradi selitve. Celje, Kosova 10 (Zavodna).

Ugodno prodam dobro ohranjeno spalnico. Ogled v popoldanskem času. Kohna, Kumerdejeva 9 (Cret).

Stabilni motor Deutz 6 KS, v odličnem stanju, prodam. Dam tudi na ček. Ribič Anton, Dol pri Sentjurju.

Kompletno novo štiridelno okno z rolo omario, balkonsko okno z vrati in rolo omario, prodam. Ogled popoldne: Bordon Valerija, Dečkova cesta 56.

Sivalni stroj, nemške znamke »Pfeniks«, pogreljiv, prodam. Naslov v upravi lista.

● STANOVANJA

Zamenjam dvosobno stanovanje za manjše. Naslov v upravi lista.

Za sobo v mestu, ali blizini Celja, prevzame upokojenka 8-urno varstvo 3-letnega otroka, ali gre k starejši osebi. Naslov v upravi lista.

Sobo v novi hiši oddam mirni uslužbenki. Naslov v upravi lista.

Zamenjam dvo in pol sobno stanovanje (sanitarije, pritlikline, balkon, shramba) v centru za večje. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Zamenjava«.

● SLUŽBE

Sprejemamo vajenca v uk finomehanske stroke. Pismene ponudbe na naslov: Predstavništvo »Singer« Celje, Tomišičev trg 14.

Družina v Švici išče pomoč v gostišču. Familie Heiniger, Restavriran Sthernen Rechrs-wil — S. O. Schweiz.

Brivsko frizersko pomočnico, samostojno, solidno moč sprejemem. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Stalna služba«.

Sprejemem mlajšo upokojenko za varstvo otroka in pomoč v gospodinjstvu. Nudim lepo sobo s hrano in plačo po dogovoru. Naslov v Konfekciji »Partizan« Celje.

Gospodinjstvo pomočnico sprejme štiriceljska družina. Plača dobra. Naslov v upravi lista.

● RAZNO

V ponedeljek zvečer sem izgubila žensko ročno uro »Darwila«, pred hišo na Mariborski cesti 18. Poštenega najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda na naslov: Milena Januček, Mariborska cesta 18.

Trgovski potnik z bivališčem v Beogradu, verziran v vseh strokah, odlično seznanjen v Srbiji in Vojvodini, sprejme zastopstvo, ali pa službo potnika. Razpolaga s pisarno in skladiščem. Ponudbe na R. P. poštni predal 142 Celje.

Sedaj je še čas da si pravočasno izberete kopalne obleke po svojem okusu.

VELEBLAGOVNICA
Ljudski magazin
CELJE

DRUGO VELIKO NAGRADNO ZREBANJE

KOMUNALNA BANKA CELJE s podružnico CELJSKO MESTNO HRANILNICO in ekspoziturami objavlja drugo veliko nagradno žrebanje

V poštev pridejo vsi vlagatelji, ki bodo v času od 1. aprila do 30. junija 1964 vložili na hranilno knjižico najmanj 50.000 din in to vлого vezali na odpovedni rok od 12 mesecev dalje in vlagatelji, ki bodo vložili najmanj 100.000 dinarjev in ta znesek vezali za dobo 3 do 12 mesecev.

Take vloge sprejema Komunalna banka Celje, Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Laškem, Slov. Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Brežicah, Videm-Krškem in Sevnici.

Nagrade:

- 1 MOPED
- 1 TELEVIZOR
- 1 SIVALNI STROJ
- 1 HLADILNIK
- 1 SESALEC

Žrebanje bo dne 10. julija 1964, izid žrebanja pa bo objavljen v časopisih Večer in Celjski tednik.

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 5,5 do 7 %.

VLAGAJTE SVOJE PRIHRANKE, KORISTILI BOSTE SEBI IN SKUPNOSTI!

KOMUNALNA BANKA CELJE

Obvestilo

Opozarjamo vse koristnike grobnih parcel pokopališča Čret, da v smislu pokopališkega reda, člen št. 25 in na osnovi objavljenega seznama zapadlih grobišč na pokopališču Čret, izobešenega od 1. 1. 1964, poravnajo že v letu 1963 zapadlo najemnino najkasneje do 15. 7. 1964 pri blagajni zavoda. V kolikor najemnina za grobišča ne bo podaljšana do tega roka, ista zapadejo v last in razpolago Pogreb-nega zavoda Celje.

Uprava

Razpis

Zaradi uvedbe non-stop delovnega časa rabimo večje število prodajalcev - prodajalk tekstilne stroke

Ponudbe sprejema uprava trgovskega podjetja »Moda«, Celje, Prešernova ul. 7.

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

IGRE »BATSTVA IN ENOTNOSTI«

ZRENJANIN NAJBOLJŠI

Babičev skok v daljino

Tri dni so se mladinci — športniki iz Zrenjanina, Tuzle, Vinkovca in Celja borili za naslov najuspešnejše športne ekipe letošnjih jubilejnih mladinskih športnih iger »Bratstva in enotnosti«. Pomerili so se v odbojki, košarki, rokometu, plavanju, atletiki in streljanju. Skozi ves čas se je glavna borba za primate odvijala predvsem med ekipama Zrenjanina in Celja. Ob koncu se je izkazala ekipa Zrenjanina za nekoliko boljšo in je osvojila prvo mesto z 41 točkami pred Celjem s 36 Tuzlo s 24 in Vinkovci s 19 točkami.

Celjski tekmovalci so odpovedali predvsem v odbojki, kjer so občutno zaostajali za gosti, kar jim je tudi onemogočilo zmago v končnem plasmanu. Rezultati v posameznih športnih panogah so bili naslednji: ODOBJKA moški: 1. Zrenjanin, 2. Tuzla, 3. Vinkovci, 4. Celje; ODOBJKA ženske: 1. Zrenjanin, 2. Vinkovci, 3. Tuzla, 4. Celje. KOŠARKA moški: 1. Celje, 2. Zrenjanin, 3. Tuzla, 4. Vinkovci; KOŠARKA ženske: 1. Celje, 2. Zrenjanin, 3. Tuzla, 4. Vinkovci; ROKOMET moški: 1. Zrenjanin, 2. Celje, 3. Tuzla, 4. Vinkovci; ROKOMET ženske: 1. Zrenjanin, 2. Tuzla, 3. Vinkovci, 4. Celje. STRELJANJE z malokalibrsko puško: 1. Celje, 2. Zrenjanin, 3. Vinkovci, 4. Tuzla; Ženske: 1. Celje, 2. Zrenja-

nin, 3. Tuzla, 4. Vinkovci; PLAVANJE moški: 1. Celje, 2. Zrenjanin, 3. Vinkovci, 4. Tuzla; Ženske: 1. Zrenjanin, 2. Celje, 3. Vinkovci, 4. Tuzla; ATLETIKA moški: 1. Celje, 2. Zrenjanin, 3. Tuzla, 4. Vinkovci; Ženske: 1. Zrenjanin, 2. Celje, 3. Vinkovci, 4. Tuzla.

Nekaj zelo dobrih rezultatov je bilo doseženih tudi med posamezniki. Tako sta v plavanju na 100 metrov prvo člana celjske ekipe Švab in Kovačič dosegla solidna rezultata 1:05,2 oziroma 1:06,4. V atletskem tekmovanju je Babič iz Tuzle dosegel letošnji najboljši rezultat v državi v skoku v daljino — 738 cm, Celjanka Lubejeva pa prav tako letošnji najboljši rezultat v državi v teku na 100 metrov s časom 11,9.

Komentar

RAZOČARANI MLADI STRELCI

V nedeljo, 14. junija zjutraj je vstopila v Rogaški Slatini na vlak skupina pionirjev in mladincev. Na ramah so jim viseli puške; za mnoge mlade ljudi celo predolge. Odhajali so na okrajno strelsko tekmovanje z malokalibrsko puško v Celje. To je bil zanje velik dogodek. Bili so veseli in razposajeni, saj je bila to zanje prva težka preizkušnja.

Šele pred desetimi dnevi so si sami uredili strelšče v Rogaški Slatini, ki je bilo na gosto obraščeno in močvirno. Stalo jih je sicer precej truda, ki pa je bil poplačen, saj so lahko šele zatem začeli s sistematičnimi treningi pod vodstvom starejših članov strelske družine iz Rogaške Slatine. S svojim znanjem jim je precej pomagal tov. Savo Martinovič. Navdušeno so vztrajali pri težkem treningu in žrtvovali mnogo svojega prostega časa. Zato uspehi niso izostali. Ekipa je bila pripravljena za okrajno tekmovanje.

Ko smo prišli v Celje, so nam napisali v posebnem pismu, in na celjsko strelšče, smo bili prijetno presenečeni. To strelšče je daleč prekašalo naše. Vsi smo si želeli, da bi tudi mi imeli takšnega. Toda bojimo se, da bodo naše želje ostale neizpoljene.

Ko smo prišli na strelšče smo najprej uredili vse predpisane formalnosti. Ob tej priložnosti prireditelj ni našel nobenih napak; zato je pustil vse tekmovalce k tekmovanju. Mi smo predložili samo seznam tekmovalcev in pošteno prijavili resnične rojstne letnice. To ni motilo sodnika tovariša Hočevarja. Ni nas opozoril, da ne sme noben tekmovalac imeti nad 14 let. Ko pa je bilo tekmovanje zaključeno in so naši mladi strelci dosegli tretje mesto, se je sodnik spomnil, da imata dva tekmovalca več kot 14 let. Ekipa je imela še rezervnega mladega tekmovalca, ki bi lahko zamenjal starejšega, vendar so ekipo šmarske občine kljub temu diskvalificirali.

Med ostalimi tekmovalci smo opazili tudi takšne, za katere dvomimo, če so stari manj kot 14 let. Samo, prireditelj od drugih ekip ni zahteval nobenih dokumentov o starosti tekmovalcev. Verjel je samo na ustno izjavo vodij ekip. Zaradi tega se mladi strelci šmarske občine čudijo in sprašujejo, zakaj prireditelj ni ugotavljal po istem merilu podatke za člane vseh ekip. Bolj jih, da je bil njihov napor zaman. Vložili so veliko truda, da so premostili velike težave, ki jih verjetno nimajo vsi tekmovalci.

Vodji ekipe strel. družine Partizan, Rog. Slatina

DRŽAVNO PRVENSTVO V JADRALNEM LETENJU
Kjub težavam - GRE!

Na letališču v Levcu se je 14. junija začelo dvanajsto državno prvenstvo v jadralnem letenju. Sodelujejo letalci iz 20. jugoslovanskih klubov. Škoda, da je letalska zveza Jugoslavije tekmovanje prestavila za teden dni, kajti s tem so ravno naleteli na slabo vreme, ki ovira tekmovanje. Prva tekmovalna naloga je bil polet do Bleda in nazaj, toda to nalogo je izpolnil le Celjan Tovornik, ki tekmuje za Ljubljano in zato se ta polet ni štel za tekmovanje. Vsi ostali tekmovalci so pristali okoli Vranskega in to po travnikih in njivah skoraj eden vrh drugega.

Prvi tekmovalni dan je bil zato šele 15. junij. To je bil hitrostni polet na določen cilj s povratkom (Celje, Ptuj, Celje) v razdalji 122,4 km. Zmagal je Ptujčan Korpar pred Križnarjem iz Ljubljane in Tovornikom prav tako iz Ljubljane. Najboljši Celjan je bil Srečo Pukl, ki je pristal na sedmem mestu, drugi Celjan Kočevar je bil šestnajsti.

Zaradi slabega vremena se je tekmovanje nadaljevalo šele 20., s hitrostnim preletom Celje-Marska Soba. Zmagal je Križnar iz Ljubljane pred Štepanovičem iz Beograda in Gajičem prav tako iz Beograda. Pukl je 15. Kočevar pa tekmovanja ni nadaljeval.

V nedeljo, 21. je bil na sporedu najtežji prelet saj je svojo nalogo opravilo le pet tekmovalcev. To je bil hitrostni prelet s povratkom Celje-Slovenj Gradec-Celje. Zmagal je Tovornik iz Ljubljane pred Korperjem iz Ptuja in Majašem iz SVC Vršac. Dober je bil Pukl, ki je zasedel peto mesto. Tekmovanje se je nadaljevalo zopet z daljinskim

preletom na določen cilj. Tu se je posebno dobro držal Pukl, ki je bil drugi za Štepanovičem. Na tretjem mestu je bil Korpar.

Prireditelji imajo težave z vremenom, vendar upajo, da jim bo kljub vremenskim neprilikam uspelo speljati tekmovanje do konca do 28. junija, kot je bilo predvideno.

K. F.

ŠPORT NA DROBNO

ODOBJKA: Partizan iz Celja je v nedeljo premagal odbojkarje iz Središča s 3:0 in se nahaja trenutno na šestem mestu vzhodne skupine druge odbojkarke lige.

KOŠARKA: V tekmovanju republiške lige je Elektra izgubila v Ljubljani s Svobodo 42:67 in je na 7. mestu na lestvici. V okrajni ligi pa je Prebold premagal Štore, Konjice B moštvo Obrtnika, Elektra B pa košarkarje Velenja.

HOKEJ NA TRAVI: Na državnem mladinskem prvenstvu v hokeju na travi, ki je bilo v Zagrebu, so hokejisti HDK Celje osvojili tretje mesto.

PLAVANJE: Plavalne in waterpolo treninge celjskih plavalcev sta v letošnji sezoni prevzela brata Goršič dolgoletna člana in instruktora celjskega plavalnega kolektiva.

PORAZ V PRVI TEKMI

Nogometaši Velenja, ki se po zmagi v okrajnem nogometnem tekmovanju borijo ponovno za vstop v enotno slovensko nogometno ligo so v prvi tekmi v Ljubljani proti domači Iliriji doživeli poraz. Rezultat 1:2 vzbujal sicer upanje na uspeh v povratni tekmi, vendar pa sta bila na tekmi, ki je baje bila precej groba, izključena kar dva igralca velenjskih rudarjev Vesič in Kujan.

SLABO - NEZANIMIVO

V predzadnjem kolu slovenskega nogometnega prvenstva smo na Glazijo lahko gledali zopet dokaj slab in nezanimiv nogomet. Olimp je bil za Kladivarja precej slab nasprotnik in tudi moštvo z Glazije ni prikazalo klovneke. Pet golov je bilo skorajda premalo za tisto kar se je dogajalo na igrišču. Kaže, da napad Kladivarja brez Hribernika deluje le kot slabo ugašen instrument, ki mu 'bodo zdi' zdaj popokale strune. Pa tudi trudili se niso preveč.

Celje v Novi Gorici menda ni moglo prenašati precejšnje vročine in se prinesli domov štiri gole, ne da bi vsaj enega pustili tamkaj za spomin. Zato pa so v Novi Gorici prijetno presenetili njihovi mladinci, ki so enkrat uspeli poriniti usnje v nasprotnikovo mrežo in osvojiti obe točki. Se to: tudi Olimpovi mladinci so osvojili obe točki proti Kladivarju.

Kaj pa prihodnje nedeljo? Kladivar bo zaključil tekmovanje v Novi Gorici. Rezultat za osvojitev prvega mesta ni več važen. Olimp bo doma za slovc

od lige skušal premagati Soboto, Celje pa igra na Glaziji tako imenovano izvenkonkurenčno tekmo z B moštvo ljubljanske Olimpije.

KLADIVAR
DVAKRAT NAJBOLJŠI

V Ljubljani je bilo pretekli teden zaključno tekmovanje moštvenega republiškega prvenstva v atletiki za člane in članice. Kot je bilo pričakovati so atleti in atletinje Kladivarja premočno osvojili prvo mesto. Moški so za začetek sezone zbrali dokaj visoko število točk 33,055, medtem ko so ženske zbrale 16,564 točk.

Med posamezniki so skoraj vsi atleti dosegli svoje običajne izide, seveda pa so ponovno izstopali Stamejčičeva, Lubejeva, Vazič, Lesek, Pikula, Vrvnik in še nekateri. Med najboljšie rezultate moramo prav gotovo šteti dosežka Stamejčičeve 10,9 na 80 metrov čez ovire in 596 cm v skoku v daljino. V obeh disciplinah je tudi Lubejeva dosegla zelo dobra rezultata 11,5 oziroma 563 cm. Vazič je dosegel letošnji najboljši rezultat v državi v teku na 800 metrov 1:52,3, Vrvnik pa prav tako odlični rezultat v metu diska 48,92 cm. Lesek je potem, ko je premagal višino 460 cm zaradi slabo pripravljenega doskočišča staknil poškodbo, zaradi katere bo moral kakih deset dni mirovati.

Bodimo nanjo ponosni

Tudi na celjski glasbeni šoli so zaključek šolskega leta proslavili nadvse svečano. Dijaki so sklenili staro šolsko leto s krajšo produkcijo; ravnatelj zavoda, Egon Kunej, pa je ob tej priložnosti sporočil rezultate enoletnega dela.

Letni program šolskega dela je bil v celoti dosežen, deloma tudi presežen. Šola je pripravila poleg ostalega štiri interne produkcije in en nastop učencev glasbenih šol v okraju; program so izpopolnili trije javni nastopi itd. V celoti so gojenci te šole nastopili trinajstkrat, sedemnajstkrat pa so sodelovali pri proslavah šol in družbenih ter ostalih organizacij. Tako vidimo, da je bila tudi letos javnost šole močno poudarjena.

Od vpisanih 244, je šolsko leto zaključilo 226 učencev; izpit iz glavnih predmetov pa je opravilo 128 učencev. Se zmeraj ima klavir največ pristašev (114), zatem violina (42), solopetije (15), trobenta (13), klarinet (11) itd. Žal pa je premalo interesa za flavto, čelo, rog itd. Zdi se, da starši in učenci pozabljajo na te instrumente, sicer je težko razumeti, zakaj se mnogi odločijo za klavir, pa čeprav nimajo niti možnosti za vaje. Hvaležno pa je zanimanje za kitaro.

Pomembno vzgojno delo je opravil šolski orkester, ki je štel 20 članov in je sodeloval na treh na-

stopih. Lepo se je uveljavil tudi mali ansambel violinistov, ki je štel deset učencev. Vodil jih je prof. Sancin.

Pripravnica je opravičila svoj obstop; to je potrdila tudi javna produkcija, na kateri so najmlajši pod vodstvom prof. Žuljeve osvojili vse simpatije.

To so le glavni obrisi tistega dela, ki je dobilo pečat tudi v javnosti. Sicer pa se tu po zaslugi izrednega kolektiva profsorskega zbora razvija tiho in neumorno vzgojno umetniško delo, na katerega včasih pozabljamo vsi skupaj; zlasti pa ne najdemo pravega odgovora tedaj, ko se pred celjsko skupnostjo vnovič pojavi vprašanje gradnje nove glasbene šole. To je problem, ki se vleče že dolgo vrsto let; vleče in zavlačuje, ne pa reši. Že zaradi vzgojnih ciljev in uspehov, ki jih kolektiv glasbene šole dosega, bi bilo prav, če bi na celjski občinski skupščini sprejeli sklep o gradnji novega šolskega poslopja. Zavedajmo se, da glasba ni luksuz, temveč da je potreba današnjega časa, da plemeniti človeka in mu daje tisto, kar mu svet mehanizacije in avtomatizacije ne more dati nikdar. Zamislimo se nad tem, morda bo potem lažje sprejeti sklep, ki že dolgo visi v zraku!

M. B.

Gojenci pripravnice na svojem prvem nastopu pod vodstvom prof. Žuljeve

Občinska skupščina Laško

Občinski odbor SZDL Laško

Občinski komite ZKS Laško

Občinsko združenje borcev NOV Laško

Občinski komite ZMS Laško

Občinski sindikalni svet Laško

čestitajo
vsem občanom
k občinskemu prazniku
2. juliju

HUDO NEURJE V GROBELNEM,
SENTJURJU IN GORNJI VASI

RADIO CELJE

Hudo neurje, ki je bilo v ponedeljek 22. 6. od 15. do 17. ure popoldne v Grobelnem, Sentvidu in Gornji vasi, je prizadejalo veliko materialno škodo, saj so na pol uničeni vsi poljski pridelki, predvsem koruza, ki je bila letos lepa. Velika škoda je tudi v vinogradih na krompiriščih ter na nasadih črnega ribeza in pšenice. Povrnina je popolnoma uničena.

Ljudje v tem kraju že več let ne pomnijo takega neurja, tako debelo točo. Dež je bil tako močan, da je odnašal zemljo z njiv.

V Grobelnem je padala toča nekaj časa brez dežja, tako da je bila škoda še večja. Poškodovano je tudi sadno drevje. Kmetovalci menijo, da bodo letošnji kmetijski pridelki v prizadetih krajih znatno slabši.

L. M.

Ponedeljek, 29. junija 1964: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Poje Mario Lanza, 17.25 Športni pregled, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Torek, 30. junija 1964: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Komorni moški zbor, 17.25 Turistična oddaja, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Sreda, 1. julija 1964: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Dve uverturi, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Četrtek, 2. julija 1964: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 V stilu dixielenda, 17.25 Radijska univerza, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Petek, 3. julija 1964: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Obvestila, 17.15 Komorni moški zbor, 17.25 Turistična oddaja, 17.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Zabavna glasba in reklame.

Sobota, 4. julija 1964: Ves dan prenos sporta RTV Ljubljana.

Nedelja, 5. julija 1964: 12.00 Pogovor s poslušalci, 12.10 Obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 V veselem ritmu, vmes reklame, 12.45 Literarna oddaja.

— Si naredila?, jo je pred šolo vprašal oče.
— Ne, je skozi solze rekla Reiko-čan.
— Ne bodi žalostna, jo je tolažil oče. — Tvoj brat Goro bo uspel. Mogoče je celo bolje tako, ker je fant. —

Čez leto je bil Goro tako daleč, da je z odličnim spričevalom zapuščal klopi osnovne šole in govoril lepo, gladko angleščino. Vse je kazalo, da ga bo izpitna komisija le morala pustiti skozi svoje mreže. Tako je izgledalo tudi na dan preizkušnje. Polovica članov komisije je dopadljivo kimalo nad Gorovim znanjem in domala pozabila, da je njegov oče vendar navaden praznilec stranišnice. Toda vmes je bilo profesorica, ki tega ni pozabila. Zloben nasmeh ji je zaigral na ustnicah. Vzela je v roke bel list in z dvema prstoma prišla na sredini podolžnega roba. To je bil star rušilni test, ki pa ga Goro žal ni poznal. Ženska je pač z lahkotno kretnjo storila tako, da je rezko zašumelo in v rokah je držala dve polovici.

— Kaj sem storila s papirjem?, je vprašala strogo.

— Raztrgali ste ga, je odvrnil Goro začuden nad takim vprašanjem.

Ne, nisem... Pretrgala sem ga!

Če bi bil Goro rekel raztrgala, potem bi bilo prav pretrgala. Nič bi mu ne pomagalo če bi poznal to zlobno past. Goro je padel. Otroci japonskega sekretarja so bili na Jeffersonovem šolskem zavodu nenačeljeni.

Leta 1936 je Kamedširo nekega večera zbrani družini razložil načrt, ki mu je dolgo ležal na jeziku, vendar ga je hkrati iz dna duše sovražil. Sklep, da bodo vsi njegovi otroci akademsko izobraženi, se je izkazal neuresničljiv. Tudi z denarjem ni več mogel delati čudežev, naj ga je še tako obračal.

— Reiko se bo morala odpovedati šolanju, je polglasno izdaval.

Reiko, bister deklíč, ki je imelo kopico priznanj za šolske uspehe, je sedela kot vkopana. Le roki, sklenjeni v naročju sta drgetali. Kot dobro vzgojena hči je molčala.

Zato pa je Goro viharnejše vzkipeł:

— Reiko ve in zna več kot mi vsi skupaj pod tole streho. Reiko mora v College.

Toda Kamedširo se ni dal omajati:

— Ne, mladi možje morajo imeti izobrazbo, čeprav ne razumem, zakaj tebe Goro niso sprejeli v zavodu Jefferson.

— Prosim, smem nekaj povedati, je tiho začela Reiko: Samo sinovi bogatih in tistih, ki so všeč plantažnim lastnikom, lahko obiskujejo boljše šole.

— Veš kaj sestra, McKinley je izjema! se je Goro postavil v bran za šolo, ki je sprejemala Japonce, Filipince, Kitajce in tudi Havaice. V tej šoli se niso sramovali zaradi trohic pidgin — inglišh. Oba fanta, Goro in Tadao, sta bila člana šolskega rugby moštva. Obema je bila šola zelo všeč.

— Pustita zdaj McKinleya, je presekala Kamedširo otroški prepír.

— Reiko, je začel in spet umoknil, kakor da se sramuje besed, ki naj bi sledile... Reiko, Iši-san mi bo vrnil nekaj denarja. Kupil bom majhno brivnico v hotelski ulici, kamor prihaja veliko morfarjev. V tem salonu bodo delala samo dekleta...

Počasi, od besede do besede vse bolj, je Reiko popadala groza. Sedela je nepremično in zrla v mater, ki je prala riž. Njena lica so se spreminjala v vseh mavričnih barvah in solze so ji zaplesale v črni očeh. Mati je spustila skledo na mizo objela hčer in jokala z njo...

KAMEDŠIRO IN SINOVI

Brivnica je neverjetno uspevala. Kamedširo jo je odprl ravno v času, ko so Američani povečevali svoje garnizije na Havajih. Mornarji iz Pearl Harbourja in vojaki iz schofieldske kasarne so v procesijah prihajali v Hotel Street in se pustili briti mladim Japonkam. Vsak večer so se kar trle uniforme pred brivskim salonom, toda Kamedširo je sleherni večer spremljal svoja dekleta na njihove domove. Kamedširo je bil zvít. Vedel je, da so japonske brivnice v Tokiju, Hirošimi in drugih japonskih velemestih znane po vsem svetu, ker poleg brivskih uslug, masaže in striženja

skrbijo tudi za druge telesne užitke. Kamedširo se je globoko v duši bal, da bo brivnica propadla, če zadnjega ne bo dovolil. Celo leto je koval svoj načrt s tipično vzhodnjaško natančnostjo. Takole je mnogokrat modroval sredi noči, ko je še praznil stranišča:

— Ko bodo prvič prišli mladi vojaki, jim bodo dekleta in njihove nežne roke všeč. Ker jim bodo všeč, bodo prišli še drugi. Ker pa deklet ne bodo koj prvo noč dobili podse, bodo še bolj zagrizeno prihajali in kleli starega Japa. Hujskali bodo dekleta proti starokopitnemu Japoncu, on pa se bo boril za njihovo čistost. Bitka mora ostati neodločena. Čas bo navadil vojake, da bodo

prihajali samo zaradi britja in volk bo sit, koza pa cela...

Kamedširo je imel prav. Žena Joriko in hči Reiko sta ga občudovali. Vsa japonska kolonija v Honolulu je zijala od začudenja. Brivnica, ki je bila res samo brivnica, je postala zlata jama.

Kamedširo se je kmalu prepričal, da vsako delo ni enako cenjeno. Odkar ni več praznil straniščne jame ga sicer niso bolj spoštovali, toda vsaj odkritega zaničevanja niso kazali. Poleg tega je spoznal, da ni znanje jezika, matematike in drugih čislanih predmetov tisto, kar odpira mladim ljudem vrata v boljše šole.

Nekega julijskega večera v letu 1938 so pred hišico Sakagaovih prišli trije imenitni gospodje. Predstavili so se za Hala Hoxwortha, Hewletta Jandersa in Johna Whippla. Imena so Kamedširu bila znana. Bili so najpetičnejši belci na Havajih. Spadali so med desetorico velmož, ki so dajali otočju zvok in utrip življenja.

— Smo iz šolskega odbora visoke šole Puna, je brez ovinkov začel Hoxworth, in smo dokončno siti, da naš nogometni klub vedno izgubi tekme, ker naše fante povozijo kanoni kot sta vaša Goro in Tadao. Potreben nam je srednji napadalec, ki je hiter in zanesljiv kot Tadao. Prišli smo, da ponudimo fantu mesto v klubu in v šoli...

— Najrajši bi vzeli še Goro, toda fant menda končuje šolanje na McKinley College, je pristavil Janders in objel plečatega osemnajstletnika čez rame.

Posledica ragvora je bila, da so Tadau plačali šolnino, obljubili so mu lepo službo v Hoxworthovi firmi in mu plačali sto dolarjev za garderobo s pogojem, da o tem ne črhne besedice. Ko mu je Hoxworth za predplačilo stisnil šumeč dvajsetdolarski bankovec v pest, je pripomnil:

— Čisto lahko seveda ne bo, moj Tadao. Na naši šoli Japonci niso vsakdanji pojav. Menda boš precej sam, fant!

Ko so gospodje zavili za vogal, je Reiko navdušeno objela brata:

— To je vendar najboljša šola na otočju...

Ker Kamedširo ni vsega razumel, mu je Goro vse na drobno razložil. Že precej upognjeni Japonci se zlezali še bolj vase. Nova guba se mu je zarežala v lice in topo je zrl v daljavo, tja na severozahod. Gledal je bankovec in postalo mu je jasno, da njegovi sinovi nikoli več ne bodo zapustili Havajev, da se nikoli ne bodo vrnil v deželo vzhajajočega sonca. Tudi on sam in žena Joriko se ne bosta vrnila. Kaj bi počela tam brez svojih postavnih fantov in vitke bledolične Reiko?

Leta 1941 so Kamedširovi štirje »samuraji«
dorasli vojaški suknji. Čeprav se je šintoistični duhovnik v templju še tako trudil, fantje so se čutili ameriške državljanje. Goro so že vrteli v schofieldski kasarni, Tadao in Minoru pa sta kot študenta pripadala predvojaški enoti oficirskih pripravnikov. Sigeo, četrti sin, je bil star šele osemnajst let in je kot Tadao in Minoru obiskoval isto šolo, ker je bil odličen lahkootlet.

Moja izpoved

Jaz, igralec Florijan Vlasie iz Velikega gledališča, se moram komu izpovedati. Glejte, lep sem in grdo jočem. Trezen sem. Spet se mi v gledališču odkrivajo vratarji in govoriijo:

— Florijan, lepo od vas, da ste se vrnili.

Lepo od mene, ki sem poslednjo etapo svojega pijančevanja preživel v kostimu pisarja Vicinğa, pa še njega prodal na trgu za dva deci vina.

Lepo od mene, da spet ljubim pod umetnim mesecem in v prazni obliki mečem bele cvetove neki ženski v okno in namesto vina pijem vodo...

Lepo od mene, Florijana Vlasie, igralca Velikega gledališča, da grem po predstavi naravnost v svojo garderobo in molčim. Toda če se bo odtrgalo vse tisto, kar me veže na svetlobo in jasne ure, bom sredi predstave odletel skozi radovedni parter in se izgubil v svetu. Grem, ne da bi lahko izpovedal mojo tugo. Trpim. Ljubezem. Jaz, igralec ki sem na sceni metal svoje srce ženskam v krilo in pod noge.

Kaj morem? Ko se spusti zastor in ko si oddahnem in preneham biti Rimljan, ki mu sodijo, se vse bolj oddaljujem od sveta. V svoji igralski sobi nenehno spreminjam položaj predmetov. Togo me gleda Don Kihot s platnic edine knjige, ki jo premore moja knjižnica. Vse, kar imam, jaz igralec Florijan Vlasie, živi v meni in mi ne da spati.

Bolničar je zaklical:

— Florijan Vlasie, igralec, k zdravniku!

Besedo igralec je spregovoril porogljivo, a k zdravniku nenavadno.

Povzpel sem se po stopnicah, pred meseci, v sanatoriju.

Zdravnika je nadomeščala zdravnica. Kakšna sreča! Zenske so boljše, sem pomislil.

— Vi ste igralec, Florijan Vlasie? — potem pa je suho nadaljevala:

— Gledala sem vas. Tako talentiran človek. Škoda!

In tu je do solz ganila mene, igralca Velikega gledališča, ki sem do solz ganil pol sveta, mlada zdravnica psihiatrične klinike z enim samim »škoda«.

Potem sva se pogosto srečavala. Trudil sem se, da ona ne bi bila zdravnica in jaz ne pacient. Menil sem, da mi nič ne manjka in imel sem prav. Njena prisotnost mi je precej pomagala, da sem spet našel sebe, toda ob sobotah, ko je odhajala in se vračala v ponedeljek, je sestra beležila v svoj dnevnik:

»Florijan Vlasie je bil zopet melanholičen. Obnašal se je, ko da mu nekdo manjka. Našli so ga celo na robu gozda.«

»Florijan Vlasie, igralec, se z nikomer ne pogovarja. Ves dan je prebil na robu gozda v travi. Oči so mu od neba pomodrile. Ves dan je gledal oblake.«

V ponedeljek pa, ko se je ona vrnila v rdečem ogrinjalu kot plamen, je njemu, Florijanu Vlasie, vrnila nasmešek.

Cakal sem jo, da bo prišla na vizito. V mojo sobo je prihajala nazadnje in zelo dolgo ostajala. Moral sem jo prositi:

— Florijan Vlasie vas prosi, da mu napišete odpustnico. Zdi se mi, da se je z menoj zgodilo nekaj blaženega.

Uro in pol zatem sem že bil v mestu, svoboden, vendar v nevarnosti, da zopet pogrešim s kakšnim kozarcem.

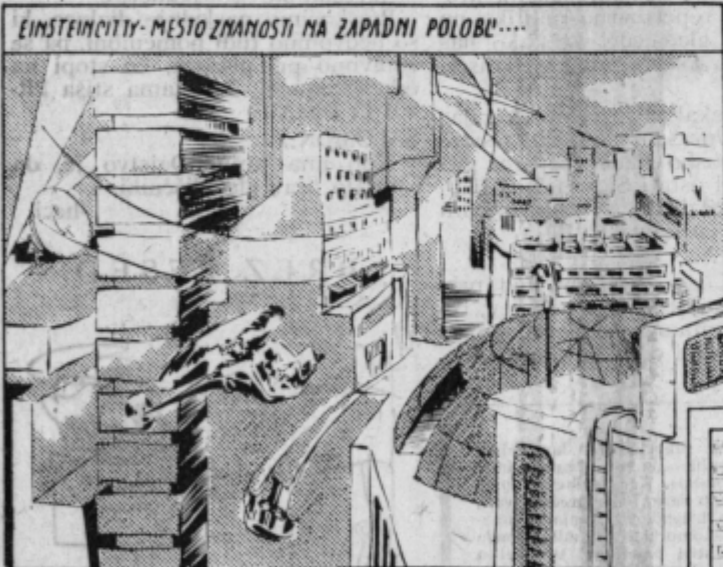
Zvečer so v gledališču vsi vzklikali:

— Bravo!

Toda lahko je gledalcem vzklikati bravo.

Jaz, Florijan Vasić, spet grem z odra, ne da bi mogel izpovedati svojo tugo. Trpim. Ljubezem. Jaz, ljubimec, ki sem na odru metal svoje srce ženskam v krila, je nikoli ne bom okusil.

Slobodan Marković

IZJEDNIK 7 iz bodorčnosti

IZJEDNIK 7 iz bodorčnosti

OPRAVIČILO

... in prišel čas je kislih murk.
Ljudem je vroče, da do burk
je zmanjkalo jim dobre sape!
Kot sonce vodo žene v hlapec,
se razpuhtel je naš humor
— usahnili pravzaprav izvor ...

DIALOG

O SAMOPOSTREŽBI »CENTER«

— Imate pri vas morda še kakšno
škaflo sardin iz februarja 1961 in
kak plesniv sir »Zdenka«?
— Ne, Zakaj?
— Zbiram namreč zgodovinske
prehranbene artikle.

POROČILO OD SEJ

Iz oziroma na to, da so se vse vsakodnevne pojave v našem vsakodnevnem življenju, katerih je zelo veliko, si čer nimam dosti čaja za poročilo od sestankov, tekoda poročilo nebo popolnoma popolno, ampak jemveč le delno, sem se odločil za analizo od enega človeka, kateri hodi na seje. Namreč zjutraj ima najprej Doma eno kratko sejo iz družino iz edino točko dnevnega reda, v kateri reče nasvidenje. Ko pride v službo, ima hitro drugo sejo v vezi z Problematiko podjetja, katera obsega več točk dnevnega reda, kot naprimer: poročilo od sklepov zadnje seje, realizacija sklepov od predzadnje seje, tekoče naloge, prihodnje naloge, raznorazno in razno. Nato pride v pisarno, v kateri zazvoni Telefon in ga povabi na tretjo Sejo iz podobnih dnevnim redom. Ko pride ob pol tretji uri Domov na kosilo, ima zopet eno kratko Sejo iz

družino, nakar mora na peto Sejo ene komisije, katera obravnava Problematiko objektivnih in subjektivnih težav u vezi z specifičnimi problemi, kateri se pojavljajo v vsakodnevni praksi na konkretnem polju. Seja, katera je kratka, traja slabe tri ure. Po končani Seji je na vrsti še ena Seja, katera je posvečena konstruktivnemu in objektivnemu obravnavanju objektivnih in subjektivnih faktorjev. Težav in slabosti in eni drugi Problematiki, katera obsega osem točk dnevnega reda: pregled Sklepov od zadnje Seje, program dela in prihodnje naloge, poročilo od dosedanjega dela, predvidevanja za Naprej, možnost realizacije predvidevanj, teoretično in praktično ukrepanje, raznorazno in razno. Ob eni deveti uri zvečer je Seja končana, nakar gre tisti, kateri se jo je udeležil, domov, kjer ima še eno Sejo iz edino točko dnevnega reda, katera je zapopadana iz razpravo; lahko noč! To je najkrajša razprava, katera je zabeležila katerakoli Seja v zgodovini Seje. Nakar sledi spanje, katero je potrebno iz Fizioloških obzirov za nabiranje novih moči za naslednji dan, ko pride spet do Seje, Sestankov in Konferenc, katere obravnavajo in razpravljajo o aktualnih perečih Vprašanjih in Problemih u vezi z Problematiko objektivnih Težav.

Pepi Solar l. r.

NEZASLIŠANO

Mamici dveh nadobudnih kandidatov za sprejem v srednjo šolo se pogovarjata na ulici:

— Nezaslišano. Zvedela sem, da so testi tako težki, da nihče ne bo opravil. Iz matematike imajo naloge, kakršnim tudi študentje na univerzi niso kos ...

— Jaz pravim, da je še hujše. Moj se je pripravil iz letošnje snovi. In zamislite, dobil je vprašanje iz poštevanke, ki jo je že zdavnaj pozabil ... Nezaslišano, kako mučijo naše otroke!

SKRB ZA REKREACIJO ŽIVCEV

V nedeljo dopoldne je ansambel neznanih muzikantov (harmonika in dve kitari) priredil v celjskem mestnem parku že peti zaporedni letni rekreacijski koncert. Program je obsegal eno pesem in pol in je trajal skoraj štiri ure, nad čemer je bilo občinstvo tako navdušeno, da je vstajalo s klopi.

GINEKOLOŠKI PROBLEM

— Strokovni kolegij je zanosil s prerodovito gospo Investicijo. Komisija je ugotovila slabo gmetno stanje kolektiva in predlaga abortus.

SKEPTIK

— Sodobne zgradbe so brez dvoma lepše in trajnejše od starih, je ognjevit trdil pristaš moderne arhitekture.

— To je pač treba dokazati, ga je skeptično zavrnil sobesednik.

— Poiščite mi vsaj eno moderno zgradbo, ki je toliko izdržala kot stare.

IZRAVNAVA

— Kaj se razburjaš, žena, če se je meso podražilo! So se pa zato pocenili železniški pragovi. Eno k drugemu, pa se »zgihla«!

NEUČINKOVITA ANONIMNOST

HUDE, PREHUDE SANJE

Zapraljškov Štef je bil skromen, dokler ni postal šef. In ko je to postal, je šel v tujino. Pa ni bil eden takih, ki hodijo po svetu in vidijo samo dimnike, slišijo samo stroje. V Parizu je videl mnoge spomenike, ki so samo zato, da ljudje ne pozabijo na njihove pobudnike, na moke dejanj, skratka na velike šefe.

In Štef kot šef je prišel domov. Zbral je slednji vinar in dinar, se kremžil nad osebnimi dohodki, jih tiščal navzdol, pobral sklade in skladišče, rezerve in rezerve, svetle in črne fondе in se pognal v boj za investicije ... Ljudje so kleli, Štef pa platonsko miren, češ, nekoč bodo dejali — Štef je bil res šef ...

Pa se je Štefu-šefu ono noč sanjalo. Sanjalo se mu je, da se je nebotičnik, v katerem naj bi gojili koruzo v različnih višinskih pogojih, začel podirati. Podirati se je začel pri temeljih, financiranih z lastno udeležbo. Temelji so bili luknjasti kot gobe, kakor je pač bila luknjasta lastna udeležba. Vse skupaj se je sesulo na Štefa-šefa in zato je z mehkiimi koleni prišel tisti dan v službo.

Toda gorje. Naj se kdo reče, da so sanje prazne marnje. V službi ga je čakala inšpekcija, ki je pregledovala investicije. Štefov, oziroma šefov spomenik se je sesul kot hišica iz kart.

— Joj, prejoj. Človeku še spomenikov ne pustijo več graditi!

Toda Štef bi ne bil šef, če bi ne pogruntal:

— Ljudje se bodo nekoč spomnili, da sem znižal investicije zaradi njihovega standarda. Napoleon je prišel v zgodovino zaradi Waterlooja in tudi zaradi Borodina ...

ček

Govornik: — Nekateri med nami imajo brade, drugi črne brke. Nekateri nosijo očala, tretji so globoko dekolirani. Nekateri ženske imajo svetle, druge črne, košate frizure ...

Eden iz publike: — Se ti ne zdi, da se nas vse to nič ne tiče. Kaj le hoče s tako anonimnostjo?

ODMEVI-EVI-VI-I

NEUPRIZORJENI DIALOG

Uvodoma je treba poudariti, da ne gre za globlja nasprotja. Kdor bi hotel stvari prikazati tako, bi mu nedvomno lahko pripisali tendencioznost, saj so se v gledališču — razen pri razdeljevanju vlog, pri vajah, predstavah in v zasebnem življenju — vselej razumeli. Čeprav so se to pot — izjemoma seveda — opredelili med PRVE IN DRUGE, to še ne pomeni, da bi PRVI trdili, da ima gledališče denarja dovolj, medtem ko bi DRUGI bili z dodeljenimi sredstvi zadovoljni.

PRVI:

Smo proti vetu, ki ga ima upravnik v umetniškem svetu!

DRUGI:

Skregali ste se s pametjo ...

PRVI:

Kdo jamči, da je lahko en sam človek vseveden; da ve več kot vsi člani umetniškega sveta?

DRUGI:

Imate nemara v mislih skupino laikov, med katerimi ni človeka, ki bi končal akademijo?

PRVI:

V mislih imamo ljudi, ki predstavljajo potrošnika!

DRUGI:

Pa vendar ne mislite, da bi krojili našo repertoarno politiko po zahtevah gledalcev! Ze tako nas štejejo za provincialno gledališče.

PRVI:

To je, vsekakor krivično! Vendar nastaja vprašanje: postati Osrednje slovensko gledališče brez gledalcev ali ostati Slovensko LJUDSKO gledališče z zadovoljivim številom obiskovalcev.

DRUGI:

Umetniki smo vzvišeni nad problemom materialnih sredstev, čeprav — mimogrede povedano — je subvencija odločno premajhna.

Kar pa zadeva dilemo: smo za prvo varianto.

PRVI:

In gledalci? Mi vendar igramo zanje!

DRUGI:

Imeli bi jih pri gostovanju v Ljubljani, mimo tega bi pa gotovo vse naše premiere pregledali tudi kritiki. Casopisi bi bili polni pohval in navdušenih ocen ...

PRVI:

Zašli smo. Smo proti vetu, ki ga ima upravnik v umetniškem svetu. Te zakonske predpise bo treba spremeniti, zastareli so in neživljenjski.

DRUGI:

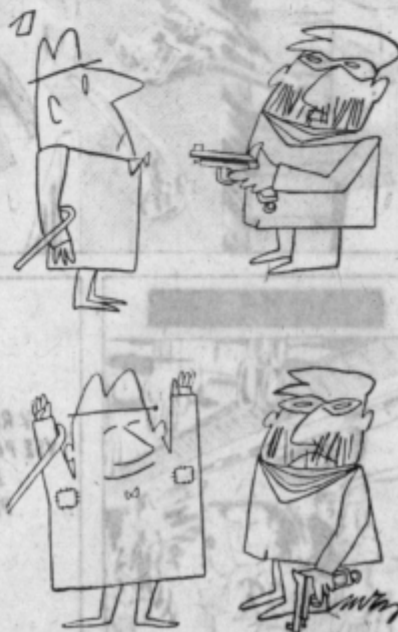
Skregali ste se s pametjo! Preskocimo naslednje dialoge, ki so nedvomno tudi pomembni, pa se ustavimo pri prizoru, ko stopi na oder Salomon. Z rokama stiša PRVE IN DRUGE.

SALOMON:

Kdo ima prav? Dejstvo je, da imajo prav gledališniki.

-heci

BREZ BESED

DOBESEDNO

V muzeju je vodič razlagal turistom: »To je znamenita postelja. V njej so spali Goethe, Rossini, Napoleon in Balzac.«
»Kako?« je vprašal obiskovalec.
»Kaj jim ni bilo pretesno?«

Za nas je bilo 1.705 tovaršev, za legijo pa okrog 100 in še od tega 90 četnikov, ki so prihajali iz Jugoslavije. Po tem plebiscitu so kraljevi oficirji redkeje prihajali v taborišče, toda četniki so bili do tistih, ki so se opredelili za nas, še hujši, njihove provokacije pa iz dneva v dan ostreje. Vse pogostejše je prihajalo do incidentov, grozila pa je celo nevarnost oboroženega spopada.

Ob vrnitvi iz Alžira sem zahteval, da mi dovolijo obiskati taborišče, toda zavezniške oblasti so me odbile. S pomočjo majorja Huota nam je uspelo, da so četnike razorožili. Tistim, ki so lahko dokazali, da so bili pred vojno oficirji jugoslovanske vojske, so dovolili nositi pištole. Zahtevali smo tudi, da bi četnike in tiste, ki so bili za »jugoslovansko ligo«, odvojili od naših tovaršev. Taboriščne oblasti so to sprva trdovratno odklanjale, pri čemer so navajale, da se nočejo vmešavati v naša politična vprašanja in da so zanje vsi Jugoslovani enaki ne glede na njihovo »partijsko« pripadnost. Ko so incidenti v taborišču postali vsakdanja stvar, je komandant taborišča pristal na oddvojitve. Kako pa so to storili, je kazalo na očito pristranost komande. Razpoložljivi prostor so razdelili tako, da je sto četnikov dobilo toliko bira kakor 1.705 pristašev NOB.

FORMIRANJE PREKOMORSKIH BRIGAD V TABORIŠCIH

Njihova edina želja je bila: čimprej v domovino, v borbo. Bili so nestrpni. Kazalo je, kakor da čutijo veliko krivico, da so

PRVA PARTIZANSKA MISIJA

23

bili dve leti prikrajšani, da bi se borili z orožjem v rokah. Zato so zdaj hoteli nadomestiti izgubljeni čas.

Ker je v Bari prihajalo vedno več bivših internirancev in zapornikov, jih ni bilo mogoče spravljati čez Jadran posamezno, kajti ladijska tonaža je bila popolnoma zasedena s transportnim materialom. Zato smo v soglasju s taboriščnim komitejem sklenili, da bi formirali brigado, ki bi jo popolnoma pripravili prepehtili v domovino. O sklepu smo obvestili pristojne zavezniške oblasti, vendar so obvestilo sprejeli zelo hladno. Nam se je to zdelo zelo enostavno. Slo je kratkomalo za krepitev zavezniške fronte in za borbo proti skupnemu sovraž-

niku. Toda pristojni zavezniški oficirji so našli dosti izgovorov, da bi stvar zavlekli. Posebej so poudarjali, da je to delikatna zadeva in da morajo o tem odločiti v Londonu in Washingtonu. Pri tem nismo dobili pričakovane podpore niti s strani oficirjev za vsezo Huota in Tompsona. Čeprav sta se po vsezi priliki strinjala z našim stališčem in nam obljubljala pomoč, se nista hotela za to dosti osebno angažirati, ker sta se bala, da ne bi prišlo do težav v pogledu zavezniške pomoči, za katero sta bila v prvi vrsti zainteresirana.

PRVA PREKOMORSKA BRIGADA
Neglede na težave, smo vendarle pristopili k formiranju brigade v taborišču.

Na sestanku s taboriščnim komitejem smo tudi sklenili, da jo bomo imenovali »prekomorsko«. Ker je število prostovoljcev nenehno raslo, smo predvidevali, da bo več takih brigad, zato smo to imenovali Prva prekomorska brigada. Imela je svoj štab in štiri bataljone. V začetku je imela tudi žensko četo, ki je bila kasneje razformirana. Precej težav je bilo s komandnim kadrom brigade. Končno smo sklenili, da vojske in politične voditelje imenujemo začasno, s tem, da bodo dokončno imenovani, ko bo brigada prispela v domovino. Tako je bil za komandanta brigade postavljen bivši major črnogorske vojske Sava Celebić, ki je pozneje postal general NOVJ. Za komisarja je bil postavljen predvojni partijski delavec Ivo Mardešić. Namestnika komandanta oziroma komisarja sta bila Riko Malalan in Stanko Bolnar. Komandni kader po bataljonih je bil razporejen v glavnem po nacionalnem sestavu brigade.

Prvi in drugi bataljon so sestavljali Slovenci, tretji Črnogorci, medtem ko so bili v četrtim Dalmatinci in tovarši iz ostalih republik naše države. V času formiranja je brigada štela 1886 borec.

Zaradi dogodkov, ki so sledili pozneje in o katerih bomo še pisali, se je občno spremenil sestav komandnega kadra neposredno pred odhodom brigade v domovino.

PROVOKACIJE ČETNIKOV IN UPRAVE TABORIŠČA

Takoj po formiranju brigade je ta pričela z redno vojaško vadbo brez orožja, ker je zavezniki nis hoteli oborožiti.

PROBLEMI, KI JIH NI MOČ PREZRETI

TELESNA VZGOJA JE SESTAVNI DEL SOCIALISTIČNE VZGOJE IN DEL DRUŽBENEGA STANDARDA

ŠTIRINAJST TOČK, KI DAJEJO TELESNOVZGOJNEMU DELU DRUŽBENO PRIZNANJE

Zdi se, da je več ali manj naključje, da prihaja na dnevni red zasedanja celjske občinske skupščine poročilo sveta za telesno kulturo prav v času, ko smo s sprejemom občinskega statuta potrdili nekatere spremembe v sestavi organov občinske skupščine, zlasti svetov. Gre namreč za dejstvo, da poda poročilo o problemih telesne vzgoje v občini svet, ki je prenehal s samostojnim delom in ko je bilo to področje združeno s šolsko problematiko. Ne glede na to organizacijsko spremembo, pa se problemi niso v ničemer spremenili; oni so ostali v vsej svoji osnovi.

Ko govorimo o telesni vzgoji, bi morali vedno in povsod upoštevati, da je tudi telesna vzgoja v našem sistemu in življenju del naše družbene stvarnosti, da je integralni del socialistične vzgoje, zlasti mlade generacije. Pa še več, telesna vzgoja je postala sestavni del družbenega standarda. Zato ne more biti prepuščena sama sebi oziroma samo strokovni organizaciji, temveč mora postati sestavni del vseh družbeno političnih organizacij.

Gradnja pasovnih temeljev za umetno drsališče v celjskem mestnem parku

Z razvojem in utrjevanjem komunalnega sistema je tudi telesna vzgoja dobila svoj organ v občinski zvezi za telesno kulturo. Ta zveza je zaživel, vendar ne tako, kot bi si želeli. Zdi se, da je bila pri izvajanju svojih nalog preveč osamljena, da ni dobila ustrezne pomoči pri političnih forumih. Pa tudi nje delo je bilo zreducirano na ozek krog prizadevnih delavcev, ki se srečujejo na vseh nivojih, v delu sveta, zveze in osnovnih organizacij. Dosti premajhna je bila pomoč mladinske organizacije. Organizacija Zveze mladine se bo morala zavdati, da so tudi telesnovzgojna društva izrazito društva mladih ljudi.

VZGOJA KADROV

Ugotavljamo, da število amaterskih delavcev v telesnovzgojnih organizacijah nenehno pada, da starejši zapuščajo te vrste in da mladim ni, ki bi jih zamenjali. Z delom centra za vzgojo strokovnih kadrov pri okrajni zvezi za telesno kulturo so sicer podani vsi pogoji, da dobimo in vzgojimo nove prednjake za partizanska društva, da dobimo voditelje in trenerje za športne organizacije. Seveda pa bo s tem treba rešiti še eno vprašanje: značilno za današnji čas. Gre namreč za stimulacijo dela teh kadrov. Ustrezno nagajevanje bo treba uveljaviti povsod in ne samo v nogometu in drugih redkih panogah. Če je to problem, ki zadeva strokovne delavce v telesnovzgojnih organizacijah, pa se z drugačnim vprašanjem srečujemo takrat, ko govorimo o tistem in prizadevnem udejstvovanju (če sploh govorimo; opomba pisca) amaterskih funkcionarjev. V glavnem na te ljudi pozabljamo. Lani na primer se je zgodilo, da je predsedstvo celjske občinske skupščine povabilo okoli 70 takih delavcev na

sprejem, kjer so prejeli lepe plakete. Ta gesta je imela izreden odmev in je vlila novo dozo optimizma. Vendar gre pri vsem tem še za nekaj. Tudi tem ljudem, ki dan za dnem žrtvujejo dragocene ure za delo v organizacijah, za vzgojo mladine, moramo priznati status javnega, družbenega in političnega delavca. In kot take jih moramo obravnavati povsod, pa tudi takrat, kadar izbiramo kandidate za podeljevanje državnih odlikovanj.

MNOŽIČNOST IN KVALITETA

Na dolgo in široko bi lahko govorili o financiranju dela telesnovzgojne dejavnosti. Pri vsem tem pa gre še za nekaj drugega. Če smo v gospodarstvu uveljavili načelo, da ukinjamo nerentabilne obrate, potem je nujno, da se odkrito pogovorimo o financiranju telesnovzgojnih dejavnosti. V občinskem statutu je lepo napisano, da bo občina podpirala v okviru svojih možnosti množično in kvalitetno dejavnost, seveda obojno na osnovi izvršenih programov. Zato je nujno, da pri realizaciji tega določila statuta napravimo vrstni red panog in rečemo: te bomo podpirali z vsemi razpoložljivimi sredstvi, z nekoliko manj, nekatere pa v ničemer. To rangiranje panog je treba napraviti, vendar ne v ozkem krogu, temveč edinole na osnovi ankete ter na zboru predstavnikov vseh telesnovzgojnih organizacij. Društvom bo namreč treba povedati, da za določene panoge nimamo interesa, niti sredstev, ker so več ali manj omejene na maloštevilne privrženke in podobno. Uresničitev te naloge je nedolžljiva. S tem problemom se bo moral ukvarjati svet za šolstvo in telesno vzgojo ter občinska zveza za telesno kulturo.

VSO POMOČ ŠOLSKI TELESNI VZGOJI

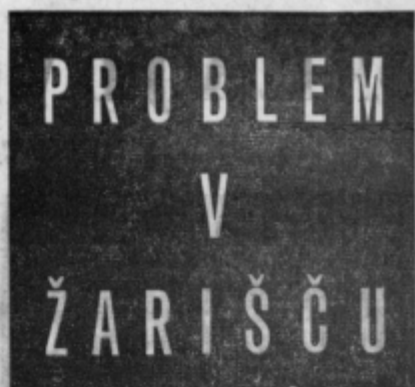
Pri vsem tem pa se bo treba v največji meri zavzeti za šolsko telesno vzgojo in dati tej, trenutno najbolj organizirani in najbolj množični telesnovzgojni dejavnosti naše mladine največjo oporo. Tu gre predvsem za zboljšanje materialnih pogojev šolske telesne vzgoje, za urejevanje preprostih igrišč pri šolah, za gradnjo pokritih prostorov in podobno. Uveljaviti moramo tudi načelo, da moramo pri vseh novih šolah graditi tudi telovadnice. Ne sme se več ponoviti primer Dobrne.

REKREACIJI VEČ POZORNOSTI

Posebno skrb bo treba posvetiti rekreaciji. To je naloga, ki pade ne samo na partizanska društva, marveč prav tako na delovne kolektive. Z uveljavitvijo skrajšanega delovnega časa se bomo znašli pred problemom, kaj nuditi zaposlenim, da se v prostem času aktivno razvedrijo in si naberejo novih moči za delo v proizvodnji. Tu bodo morale telesnovzgojne organizacije tesneje sodelovati z delovnimi kolektivi in jih spodbujati k urejevanju rekreacijskih središč.

ŠPORTNE GRADNJE

Svet za telesno kulturo je že na začetku svojega dela sprejel sedemletni načrt gradenj športnih objektov v občini. Plan je bil sprejet na osnovi razprave s predstavniki vseh telesnovzgojnih organizacij. Na prvem mestu je gradnja umetnega drsališča, zatem tribuna na atletskem stadionu, gradnja nove telovadnice za celjski Partizan, začetek del pri rekreacijskem središču na Golovcu, gradnja pokritega plavalnega bazena, ureditev nekaterih šolskih športnih igrišč v Celju in Vojniku, preselitev Glazije na Lavo, dokončna ureditev kompleksa ljudskega kopališča ter začetek del pri gradnji rekreacijskih središč Celjska koča-Svetina in Petriček. V okviru tega

programa sta se začeli gradnji umetnega drsališča ter pokrite tribune na atletskem stadionu. Kot vse kaže pa sredstev za izvršitev del pri obeh objektih ne bo. Stanje je zaskrbljujoče zlasti kar se tiče umetnega drsališča. To tembolj, ker je Celje med tistimi mesti, ki so uradno priznane za izvedbo svetovnega prvenstva v hokeju na ledu 1966. leta. In še nekaj, v kolikor se odločimo, da se lotimo te obveznosti, je treba poudariti, da sprejem organizacije svetovnega prvenstva ni naloga Hokejskega drsalnega kluba, marveč vse celjske javnosti. Gre namreč za prireditev, ki se bogato obrestuje in ki lahko prinese na račun športne atrakcije velike koristi turizmu, gostinstvu, komunali in podobno.

OSTALI PROBLEMI

Problemov, o katerih bi morali razpravljati, je še več. Zdi se, da bi lahko celjska partizanska društva delala bolj složno, kot je to primer. Tudi tu bi lahko dosegli določeno integracijo oziroma specializacijo. Prav tako se bo treba pogovoriti glede nogometa. Če podpremo pot nogometašev Kladivarja v drugo zvezno ligo, potem se bo treba odločiti tudi za določena dodatna finančna sredstva. Vendar ne na račun in v škodo ostalih športnih dejavnosti.

M. Božič

ŠTIRINAJST TOČK

Na osnovi poročila je celjska občinska skupščina sprejela štirinajst točk, ki jih je predlagal svet za telesno kulturo:

1. telesno vzgojo moramo obravnavati kot sestavni del celotnega družbenega razvoja. Zato naj pride telesnovzgojna problematika od časa do časa tudi na dnevne rede zasedanj političnih forumov, zlasti še Socialistične zveze, Zveze mladine, sindikatov itd.;
2. zagotoviti je treba večji vpliv Zveze mladine na delo telesnovzgojnih organizacij;
3. utrditi vlogo občinske zveze za telesno kulturo;
4. urediti sistem nagajevanja strokovnih delavcev v telesnovzgojnih organizacijah;
5. dati družbeno priznanje amaterskim delavcem v telesnovzgojnih organizacijah. Ustanovi naj se občinski sklad za podeljevanje nagrad najboljim društvom in najbolj prizadevnim delavcem. Sredstva sklada naj znašajo 500 tisoč dinarjev. Nagrade naj se podelijo na seji občinske skupščine v okviru praznovanja dneva mladosti; letos za dan republike;
6. urediti financiranje telesnovzgojne dejavnosti. V tej zvezi dva predloga:
 - a) zagotoviti ustrezna sredstva v občinskem proračunu, ali
 - b) sprejeti občinski odlok, po katerem bodo gospodarske organizacije dolžne odvajati del svojega dohodka za potrebe telesnovzgojnih organizacij;
7. vzdrževanje športnih objektov naj prevzame zavod za upravljanje nepremičnin;
8. rangirati telesnovzgojne panoge zaradi dodeljevanja finančnih sredstev;
9. posvetiti vso skrb šolski telesni vzgoji, zlasti v materialnem pogledu. Novih šol ni mogoče graditi brez telovadnic;
10. več skrbni rekreaciji. Poskrbeti je treba za ureditev predvidenih rekreacijskih središč v občini;
11. potrditi sedemletni načrt gradenj športnih objektov v občini;
12. dati prioriteto gradnji umetnega drsališča. Celje naj ostane med organizatorji svetovnega prvenstva v hokeju na ledu 1966. leta. Takoj formirati odbor za organizacijo te svetovne hokejske prireditve;
13. doseči večje sodelovanje med partizanskimi društvi, pa tudi športnimi organizacijami. Uveljavi naj se specializacija dejavnosti;
14. zagotovijo naj se dodatna sredstva v primeru, če se bo nogometni klub Kladivar uvrstil v drugo zvezno ligo.

Dosedanja vsebina: Milan in Brkač, kaznjena ki sta pobegnila, sta se s pomočjo somišljenikov skrivala v okolici mesta. Najprej sta hotela čez mejo, vendar je Milan spremenil načrt in začel organizirati oboroženo skupino, ki bi po navodilih iz zamejstva organizirala nemire. Milan je bil ljubosumen na dejavnost banditske skupine križarjev, zato se mu je mudilo, da bi začel z akcijami.

Gospa Hilda se je sprehajala v mestnem parku in se zadovoljno smehljala. Neznavec, ki je bil popoldne pri njej in se ji predstavil kot poročnik kraljeve vojske Ivan, je moral vsak čas priti. Prinesel ji je pismo moža, ki je ob koncu vojne pobegnil pred partizani. Ljudsko sodišče ga je v odsotnosti obsodilo na dvanajset let ječe, poddržavilo pa so jima obe hiši. To, da je Hitler zgubil vojno, ji zdaj ni več delalo skrbi, kajti njen mož se je znašel in sodeluje z ljudmi, ki so komunistom nasprotni. Zdaj je tu poročnik, ki ga mora povezati z Milanom. Kar razganjalo jo je od zadovoljstva, da je pri tem igrala važno vlogo, da je Milana zadržala, da ni pobegnil čez mejo. Ne bo dolgo, ko bo lahko tem partizanom vrnila milo za drago in pomedla s to hostno svojatjo, ki jo tako nesramno obmetava s prezirljivimi pogledi in nemurko.

Pri alpinetumu se je ustavil možki in si prižgal cigareto... On.

V kleti viničarske hiše je nekaj dni za tem brlela sveča. Viničar, invalid je bil videti slabe volje. Bil je čemeran sobesednik možakarju, ki je sedel na pogradu nasproti njemu. Le-ta se je igral s pištolo in prisluskoval. Zunaj je bila temna noč in soparica je popuščala.

— Ste prepričani, da poznate komandanta Milana? je začel kraljevi poročnik.

— Sem. Poznam celo družino... Kaj če ga tudi acaj ne bo, gospod. Nimam rad, da bi me

7
.... ob dvajseti obletnici organov varnostne službe... stop... NAČRTI "KOMANDANTA" JURJA - PREKRIŽANI ... stop ...po resničnih dogodkih... stop ...v letu 1946... stop priredil in zapisal J.K.

vmešali v to. Dosti mi je vojne. Saj vidite, invalid sem in polno hišo otrok imam.

— E, kaj še. Sami ste slišali gospo Hildo, da ji ni všeč, ker ste podpisali prevzem njenega posestva. Kdo vam bo plačal invalidnino? Partizani? Nogo ste zgubili na ruski fronti. Mislite, da bo posestvo res vaše. Kar lepo mirni bodite in pomagajte nam. Tudi mi ne poznamo šale...

Viničar se je ugriznil v ustnico in molčal. Ze tri dni je bil neznanec pri njem in ga ni pustil iz hiše. Ko bi le brž šel. Ljudje prihajajo v hišo, otroci lahko tuja odkrijejo. Sredi takih misli je zunaj slišal korake in pridušeno povelje:

— Odprite! Jaz sem, Milan!

Ko je viničar odprl, sta vstopila dva. Poročniku v kleti so se zasvetile oči, vstal je in stopil prišlekoma nasproti.

Idila v času košnje, ki je kmalu ne bo več.

— Zapri vrata, je Milan ukazal možaku s črnimi brki, nato pa sedel na klop ter na pol radovedno, na pol nezaupno zrl v tujca. Toda preden je odprl usta je ukazal viničarju, naj stopi pred vrata:

— Glej, da kdo ne pride in da se ne premakneš izpred bajte. Nič ti ne zaupam!

Ko je možak odšel, je Milan začel:

— Preverjal sem, če vam lahko zaupam, gospod...

— Poročnik Ivan, oficir za zvezo kraljeve vojske, je povzel tujec in pristavil: Prav imate, da ste previdni. Tudi jaz bi tako storil. In kaj mislite zdaj, komendant?

— Ni mi jasno, kako ste prišli sem, ko pa so sorodnike gospe Hilde na meji zaprli?

— Imel sem pismo za gospo Hildo. Malo je manjkalo, da niso ujeli tudi mene. Hotel sem se že vrniti, toda zdelo se mi je važnejše, da tvegam. Nimamo več veliko časa, gospod. Med Rusi in našimi zavezniki so odnosi vedno slabši in vsak čas lahko napoči ura za nas. Poročajte mi o vaši skupini, načrtih, oborožitvi, skratka o vsem. Imama pooblastilo, da v imenu našega štaba odobrim vaše načrte in vašo skupino vključim v sestav kraljeve vojske v domovini...

— Ali imate tudi pooblastila, da prevzamete vodstvo enote? je vprašal Milan, ki mu ni bil všeč poveljujoč ton poročnika Ivana.

— Ne, takih pooblastil nimam, komendant. Ostal bom pri vas samo nekaj dni, da se spoznam z vašo enoto. Preveril bi rad njeno borbena sposobnost, potem pa se bom vrnil, vam poslal radijsko zvezo, orožje in drugo.

Milano je odleglo. Zveza je bila tu in on ostane komendant. Ko so zapuščali klet je vprašal poročnika, kaj naj stori z viničarjem, ki se mu ne zdi zanesljiv.

— Z nami mora. Zeni pa zapreti, da je njen mož menica za njeno molččnost, je odvrnil poročnik Ivan.

SARAJEVSKI ATENTAT

(OB PETDESETI OBLETNICI)

Na srbski Vidovdan v nedeljo, 28. junija 1914 dopoldne je v Sarajevu 19-letni dijak Gavrilo Princip ustrelil avstroogrškega prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda, ki je semkaj prišel na vojaške maneuvre. Z drugim strelom iz revolverja, namenjenim guvernerju Bosne in Hercegovine generalu Potioreku, pa je smrtno zadel nadvojvodovo ženo Zofijo.

Ze uro prej je črkostavec Nedeljko Cabrinović vrgel bombo na prestolonaslednikov avtomobil, a se je odbila in ranila dva oficirja v naslednjem vozilu.

Oba atentatorja sta bila po narodnosti Srba, sicer pa Bosanca in avstroogrška državljana. Pripadala sta mreži mladih ljudi — zarotnikov. Ti so se odločili, da s smelim dejanjem pred svetom izpričajo svoje sovraštvo do zatiralske države, ki je z aneksijo Bosne in Hercegovine leta 1908 preprečevala njuno zedinjenje s Srbijo.

Kdo so bili atentatorji in kakšni so bili njihovi večji cilji? Najboljši odgovor na to nam daje študija, ki jo je leta 1940 napisal napredni esejist Veselin Masleša. Njegovi pogledi so dognani in tehtni, tako da jim danes velja naše priznanje.

Atentatorja in njih okolica so pripadali organizaciji, ki se je imenovala Mlada Bosna. Bila je samostojen politični faktor, ki se ni naslanjal na buržoazne nacionaliste. Njeni člani so ljubili bosanskega kmeta, ki je siromaken in zaostal živel še v fevdalnih razmerah, vendar zveze z njim in maloštevilnim delavstvom niso imeli.

S svojo individualno, a odločno revolucionarno akcijo so po zlomu odprtega gibanja kmetov v Bosni leta 1910 hoteli znova dvigniti njihovo moralo in prizadejati režimu težak udarec. Svoje vzornike so videli v atentatorjih na najvišje vladne predstavnike v Hrvatski in Bosni v prejšnjih letih. Z dejanjem, ki bi odjeknil v vsem svetu, so hoteli tudi

živno delate študentske organizacije. V Ljubljani se je osnoval Preporod z odločnim jugoslovanskim političnim programom. Evropa razklana na dva bloka imperialističnih držav, se je mrzlično pripravljala na neizogibni spopad z orožjem.

Toda Mlada Bosna nikakor ni bila nekakšna izključno nacionalistična organizacija.

(Se nadaljuje)

PRINCIPOV ZAGOVORNIK

Na sodnem procesu proti sarajevskim atentatorjem oktobra 1914 v Sarajevu je branil Principa in Kranjčevića (ta to sam pripravljal) mladi sarajevski advokat dr. Rudolf Cistler, Hrvat, po politični opredeljenosti socialist.

Druge zagovornike se niso upali govoriti v prilog obtožencem, ampak so jih celo obremenjevali, kakor da opravljajo funkcijo državnega tožilca. Povsem drugače pa je nastopil dr. Cistler. Trdil je, da obtoženci sploh niso ničesar krivi in zato sojenje nad njimi nima zakonske osnove. Ob takšni njegovi izjavi sta v sodni dvorani zavladala molk in osuplost.

Dr. Cistler je nadaljeval, da je Avstro-Ogrska na berlinskem kongresu leta 1878 dobila pravico, da okupira Bosno in Hercegovino. Nihče pa ji ni dovolil in je pooblastil, da obe deželi anektira in vključi v svoje državno ozemlje. Tako je bila torej anektirana leta 1908 izvršena samolastna in prekršena so bila pooblastila, ki jih je dal berlinski kongres monarhiji. Bosna in Hercegovina nista torej pravno postali del avstroogrške države in zato delo za odcepitev obeh dežel od monarhije ne more pomeniti veleizdaje.

Dvignili so se ostri glasovi graje in državni tožilec je protestiral proti tako »vležeždajskemu«
advokatskemu govoru celo pred sodiščem. Ostro ga je okoril in zahteval, naj ostane pri predmetu razprave in opusti politična predavanja. Ker pa je branilec nadaljeval svoj govor v prejšnji smeri, je predsednik sodišča prekinil razpravo.

dokazati nujnost radikalne rešitve jugoslovanskega vprašanja, ki je po zmagah Srbije in Črne gore v balkanskih vojnah 1912 do 1913 še močnejše stopalo v politično osredje.

Uradna Srbija nikakor ni podpirala prevročih namer mlad Mlade Bosne. Ta je našla zaslombo in pomoč v Srbiji le pri posameznikih. Cutila pa se je močna tudi ob vplivih iz Zagreba, Prage in Dunaja, kjer so politično

BREZ BESED

OPICA - TRAKTORIST

Avstralski farmer Lindsay Schmidt je od nekega cirkusa kupil opico, ki je postala

kmalu izvrsten pomočnik. Danes plačuje farmar za dan 90 dolarjev davka na dohodek, opica pa je prijavljena kot traktorist. V razmeroma

Willie maratonec

V okolici Edinburga se je potikala majhna množica mladih prestopnikov, ki so si nadeli ime Rowdyji. Izogibali so se večjih mest in vdirali v manjše kraje. Za nekaj ur, celo dni so bili gospodarji po vaseh in malih mestih. Ustrahovali so hotelirje, gostilničarje in trgovce. Vzeli so si, kar so hoteli, za plačilo pa so razbili lokale, trgovine in izložbe. Oboženi so bili s kamenjem, verigami in palicami. Krajevna policija je dostikrat zapustila bojišča z buškami in krvavimi podplutbami, včasih celo na bolniških nosilih.

Ko so se nekoč za dlje časa vgnezdili v nekem turističnem kraju, je Willie naložil svoje fante na avto in zdirjal v srčenje gnezdo. Razbijači so se ravno pripravljali, da bi razbili neki imeniten turistični lokal. Bilo jih je sto štirideset. Williju je zavrela kri, planil je kot jastreb mednje, razdelil štiri dobro merjene udarce v brade. Stirje so obležali, ostali pa so na vrat in nos začeli bežati. Toda Willie jim je bil za petami. Po enem kilometru jih je polovica brez sape zdrknila v roke policistov, ki so na tej nenavadni maratonski stezi pobirali premagance. Zadnji, najbolj vnet tekač je kleknil po petih kilometrih. Willie je skrajšal olimpijsko disciplino za nekajkrat. Dosegel pa je enak učinek. Škotska mu je ploskala, kajti mladinski kriminal je na njegovem področju na mah usahnil.

NOV RADIOAKTIVNI IZVIR NA ČESKEM

Pri poskusnih vrtenjih so na področju Jahimova v Krušnih gorah našli nov termalni radioaktivni virec. Ta po svojih kvalitetah prekaša vse znane tovrstne evropske virece. Je razen tega zelo močan — 500 litrov vode v minuti. Aktivnost dosega okrog 800 Mahovih enot. Kapaciteta izvira zadostja za zdravljenje 2.000 pacientov dnevno.

LOV NA ČAROVNICE ALI TRAPASTI NEMCI

V nemškem mestecu Grundu še danes lovijo čarovnice. Pred 420 leti so tri ženske javno sežgali na trgu, nedavno pa so za čarovnico proglasili 52-letno Berto Menn, za čarovnika pa 68-letnega invalida Karla Wagnerja. Meščani hitro zaprejo vrata in okna, če se ta dva pojavita v mestu. Še čudno, da ju ne sežgejo na grmadi!

Kratke zanimivosti

Prva žrtev letala na reakcijski pogon je bil 37-letni ameriški mehanik, težak 92 kilogramov. Bil je na letališču v Los Angelesu poleg levega avionskega reaktorja, ko je letalo pravkar odhajalo; reaktor ga je enostavno vsesal.

Najstarejšo budilko so izdelali 1490. leta. Ne samo, da je zvonila ob določenem času, ampak je hkrati tudi prižgala svečo, da se je tisti, ki je spal, zbudil v osvetljenem prostoru.

London in Leningrad sta edini dve mesti v Evropi, ki ju ni nikoli okupirala kakšna tuja vojska.

V Ameriki je okrog 250 tisoč dvigal, ki prepeljejo letno okrog 36.000.000.000 ljudi in pri tem opravijo pot, dolgo 122.635.000 milj.

Največje slikarsko platno na svetu je v Grand Parku v ameriški državi Georgiji. Slika »Bitka pri Atlantici«
je dolga 121,90 metrov, visoka 15,24 metrov in tehta osem ton. Naslikali so jo leta 1885-86 trije nemški slikarji: Lohr, Lorenz in Heine.

FRANC KAFKA:

MALA BASEN

»Oh,«
je rekla miš, »svet postaja sleherni dan vse ožji. Najprej je bil tako prostran, da sem se bala, tekla sem in sem bila srečna, ko sem končno zagledala v daljavi desno in levo zidove, toda ti dolgi zidovi se tako naglo bližajo drug drugemu, da se nahajam že v poslednji sobi, tam v kotu pa stoji past, ki vanjo tečem.«
— »Ne bi ti bilo treba drugega, kot spremeniti smer,«
ji reče mačka in jo poje.

Boljši

kot

Sherlock

Holmes

WILLIE PRESTAVI REKO ...

Nekoč so Willia vrgli iz postelje. V sednjem okraju se je zgodil umor. Willie se je odpeljal v zimsko noč. V premožni vili je ležal na tleh lastnik, resnično bogat človek. Primer je bil jasen. Uboj z nekim trdnim predmetom. Toda s kakšnim in kdo je storilec?

Ostro Willijevo oko je pretipalo sleherni milimeter. Nenadoma je obstal v veliki dnevnici sobi pred steno, na kateri so viseli spominčki iz Afrike, Azije in tihomorskih otokov: meči, bodala, sulice in podobno orožje.

ZAKONSKE LOČITVE na Švedskem

Na Švedskem pripravljajo reformo predpisov o zakonskih razvezah, ki težijo za tem, da bi zakon postal čim bolj prostovoljna skupnost moškega in ženske. Predvideno je, da bodo zakoncem brez otrok dovolili ločitev, če se bosta za to sporazumno odločila, ko bosta spoznala, da nista drug za drugega. To je nadaljevanje reforme predpisov, ki so se začele že 1921. leta in ki so bile hkrati s priznavanjem ženske enakopravnosti prežete s pojmovanji, da je razveza zakona manj pravni pa bolj družbeni problem.

veze, v kateri je življenje obeh partnerjev postalo »pekla«.

Postopek za doseg razveze je zelo preprost. Najpogostejši razlogi so nezvestoba partnerja, zapuščenje zakonskega druga ali alkoholizem. V primerih, ki niso sporni, je razveza le stvar administracije. Advokata obeh partnerjev sestavi skupno prošnjo zakonskega para za ločitev, ki mora biti stara najmanj leto dni, nakar je mogoče razvezo dobiti v dveh tednih.

Tudi v spornih primerih je zadeva dokaj enostavna. Od

Švedi stoje na stališču, da ne gre s pravnimi predpisi onemogočati zakonske raz-

priče zahtevajo, da na kratko predloži dokaz o nezvestobi. V primeru, da gre za kak sporni problem (recimo alimentacija), ali za vprašanje, komu dodeliti otroka, je postopek za spoznanje daljši. Otroka običajno dodelijo materi, pri čemer pustijo očetu možnost, da ga vsak čas vidi ali ga celo za dalj časa obdrži pri sebi.

Toda zanimivo je, da kljub temu na Švedskem število zakonskih razvez pada. Povprečno se na leto loči okrog 8.500 zakonskih parov. Kakor domnevajo, bi lahko to število zmanjšali, če se Švedinje ne bi v tolikšni meri posluževale ugodnosti, ki jim jih nudijo sedanji zakonski predpisi: stopnja tolerance nasproti možem je namreč zelo nizka.

Ni mu ušlo, da na steni nekaj manjka. Bela lisa je izdajala mesto, kjer je pred kratkim še nekaj viselo. Kaj je?

Policisti so pretaknili vso hišo, toda brez uspeha. Potem se je Willie spomnil mostička čez majhno rečico nedaleč od hiše. Na mostu so našli stopinje in globljo vgreznino v snegu na sredi mostička.

— Tu je stal tisti, ki je morilec. Orožje je vrgel v vodo! —

Toda rečica je bila ob bregovih zamrznjena. Kdo bo šel v takem mrazu v vodo?

Cez nekaj ur je že gruča delavcev kopala novo strugo za malo rečico. Po enem dnevu so delavci spustili vodo v novo strugo in ko se je stara osušila, je Willie zagledal med blatom afriški kirri, neke vrste »buzdovane«, na katerem so bili še lasje umorjenega.

Se isti dan je bil morilec prijel. Ob pogledu na orožje se je nehal otepati, da je nedolžen, in priznal. Ni si mogel misliti, da bodo našli orožje, zato se tudi ni preobul. Primerjava stopinj v snegu je bila neizpodbiten dokaz, da je bil on tisti, ki je vrgel kirri v vodo.

Tako je Willie razvozljal primer za primerom. Oblačil se je v krila, da je razkrinkal trgovce z belim blagom. Nekajkrat so ga ranili s strelnim orožjem in v boju na blizu jih je skupil tudi z nožem. Toda vedno je bil hitro na nogah in se obesil za pete zmerom novim zločincem.

PRIHODNJIC: WILLIE DEDEK MRAZ